მუშათა ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

 კვირა 21 მაისი 1939 წ. № 114 (5514) ფასი 10 კაპ.

დღეს გაზეთში:

მეტი და მაღალხარისხოვანი ქვანახშირისათვის (მოწინავე)
ჩრდილოეთის პოლუსზე დაპყრობა (1-ლი გვ.)
გამოხმაურება ნიუ-იორკის გამოფენის საბჭოთა პავილიონის შესახებ (1-ლი გვ.)
პარტიული ცხოვრება (მე-2 გვ.)
აპ. ნუცუბიძე — რამ გამოიწვია განმეორებითი შეთანხმება იტალიასა და გერმანიას შორის (ფელეტონი. მე-2 გვ.)
პრესის მიმოხილვა — სასოფლო - სამეურნეო გამოფენისათვის მზადებას მკრთალად აშუქებენ (მე-2 გვ.)
მივცეთ ქვეყანას მეტი და მაღალხარისხოვანი ქვანახშირი (მე-3 გვ.)
გ. მერკვილაძე — გავადიდოთ ქვანახშირის ამოღება ტყვარჩელში (ფელეტონი. მე-3 გვ.)
დოც. **ა. ლეშავა** — უჯრედის თეორიის 100 - ს ნლისთავი (მე-3 გვ.).
უცხოეთში:
ფაშისტური ტერორი ესპანეთში (მე-4 გვ.)
მდგომარეობა შანხაიში (მე-4 გვ.)
ჩეხოსლოვაკიაში უმაყოფილონი არიან გერმანიის ხელისუფლებით (მე-4 გვ.).

მეტი და მაღალხარისხოვანი ქვანახშირისათვის

საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობამ ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენების გამო მიღებულ რეზოლუციაში აღნიშნა, რომ საჭიროა განვავითაროთ ქვანახშირის ამოღება იმ დონემდე, რაც უზრუნველჰყოფს არა მარტო ქვეყნის მიმდინარე მოთხოვნილებათა დაფარვას, არამედ სამეურნეო მარაგისა და სახელმწიფო რეზერვების შექმნასაც".

მესამე სტალინურ ხუთწლეულში დიდი პერსპექტივები ისახება საქართველოს მრეწველობის წინაშე. ტყიბულისა და ტყვარჩელის ქვანახშირის ტრესტებმა უნდა უზრუნველჰყონ საქართველოს, მთელი ამიერ-კავკასიის მოთხოვნილება ქვანახშირის დარგში.

საქართველოს სს რესპუბლიკაში 1942 წლისათვის, მესამე ხუთწლედის დამლევისათვის ქვანახშირის ამოღება უნდა ავიდეს 2,2 მილიონ ტონამდე, რომ დავაკმაყოფილოთ რესპუბლიკის მეურნეობის მოთხოვნილება სათმობზე, მთლიანად გადავაყვანოთ იგი ადგილობრივ ქვანახშირზე.

1938 წელს ტყიბულნახშირმა ქვანახშირის ამოღების გეგმა 105 პროცენტით შეასრულა. მიმდინარე წლის ოთხი თვის გეგმა ვადაზე ადრე შეასრულა მხოლოდ მისმა ერთმა მაღარომ, სახელდობრ ლენინის სახელობის მაღარომ. რაც შეეხება სტალინის სახელობის მაღაროს, იგი ვერ ასრულებს ვერც ქვანახშირის ამოღების, ვერც მოსამზადებელი სამუშაოების გეგმებს.

მოსამზადებელი სამუშაოების გეგმა ტყიბულნახშირის ტრესტმა გასული წელს 79,6 პროცენტით შეასრულა, 1939 წლის ოთხი თვის გეგმა კი — 53 პროცენტით. ეს აიხსნება ტრესტის ხელმძღვანელობის უყურადღებობით მოსამზადებელი სამუშაოებისადმი, რომელიც ვადამწყვეტია ქვანახშირის ამოღების გეგმების შესრულებისათვის მაღაროების მიერ. მოსამზადებელი სამუშაოები ჯერ კიდევ არ არის დაკომპლექტებული მუშა-ხელის საჭირო რაოდენობით, ცუდია შრომის ორგანიზაცია და ციკლური მეთოდის ფართოდ დანერგვას არ მიმართავენ ამ მეტად საპასუხისმგებლო უბანზე. მექანიზმები მხოლოდ 40-50 პროცენტითაა გამოყენებული. მსგავსი მდგომარეობა გვაქვს ამ მხრივ ტყვარჩელნახშირის მაღაროებშიც.

ტყიბულნახშირის ტრესტის ხელმძღვანელობამ მკვეთრად უნდა გაუჯობესოს მუშაობა მოსამზადებელ უბნებზე, მთელი ყურადღება გადაიტანოს უშუალოდ მაღაროებში, სადაც სწყდება ქვანახშირის ამოღების გეგმების შესრულების ბედი, და სასწრაფოდ გამოიყვანოს ვაროვეევიდან სტალინის სახელობის მაღარო.

ტყიბულისა და ტყვარჩელის მაღაროელებს მუდამ უნდა ახსოვდეთ XVIII პარტყრილობის მითითება იმის შესახებ, რომ საჭიროა „დამთავრდეს ქვანახშირის ამოღების კომპლექსური მექანიზაცია ჩვენი ქვეყნის ქვანახშირის ყველა რაიონში და მოეწყოს ქვანახშირის ამოღება ქვანახშირის ყველა რაიონში ციკლური მუშაობის გრაფიკის—მაღაროელთა სტახანოვური შრომის ნაყოფიერების ამ საფუძვლის—დანერგვის ნიადაგზე".

დონბასელ მაღაროელების მდიდარი გამოცდილების ფართოდ გადმოღებით, სტახანოვური მეთოდისა და ციკლურობის ყოველ ცვლაში და ყოველ ბრიგადაში დანერგვით, მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის შეჯიბრებაში ნაკისრი ვალდებულებების ბოლშევიკურად შესრულებით ტყიბულისა და ტყვარჩელის მაღაროელებმა უნდა უზრუნველჰყონ ქვანახშირის ამოღებისა და მოსამზადებელი სამუშაოების 1939 წლის გეგმების გადაჭარბებით შესრულება.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს, საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის და პროფკავშირების ცენტრალური საბჭოს 1938 წ. 28 დეკემბრის დადგენილების განუხრელად გატარებით უნდა მივაღწიოთ შრომის მაღალ ნაყოფიერებას, სამუშაო დღის მაქსიმალურად შემჭიდროებას და შრომის დისციპლინის დარღვევის საბოლოოდ ლიკვიდაციას ტყიბულისა და ტყვარჩელის მაღაროებში.

სამუშაო დღის სრული გამოყენება, შრომის მაღალი ნაყოფიერება—ეი რა არის უპირველესი მოვალეობა მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სოციალისტური შეჯიბრების თვითეული მონაწილისთვის, რომ გადაჭარბებით შესრულდეს მესამე ხუთწლიანი გეგმა და ათ-თხუთმეტ წელიწადში მივაღწიოთ დიდი **სტალინის** მიერ დასმული ამოცანის ბოლშევიკურად შესრულებას — ეკონომიურადაც გავუსწროთ მთავარ კაპიტალისტურ ქვეყნებს.

ამ დიადი ამოცანის განხორციელებისათვის ბრძოლაში უდიდეი მნიშვნელობა ენიჭება სოციალისტური შეჯიბრებისა და სტახანოვური მოძრაობის გაშლას. მზიანი საქართველოსა და აყვავებული უკრაინის მაღაროელთა სოციალისტური შეჯიბრება, რომელიც ხალხთა სტალინური მეგობრობის სიმტკიცის მკაფიო გამოხატულებაა, უკვე იძლევა მნიშვნელოვან შედეგებს ტყიბულისა და ტყვარჩელის მაღაროების მიერ ქვანახშირის ამოღების გადიდების საქმეში. ახლახან დონბასელად დაბრუნებული საქართველოს მაღაროელთა დელეგატები ფართოდ გაუზიარებენ ტყიბულისა და ტყვარჩელის მაღაროელებს დონბასის მდიდარ გამოცდილებას, რომ ქვანახშირის მაღაროებში მიღწეულ იქნას საერთო საწარმოო აღმავლობა, ქვანახშირის ამოღებისა და მოსამზადებელი სამუშაოების გეგმების გადაჭარბებით შესრულება.

სსრ კავშირის ორდენებისა და მედლების გადაცემა

17 მაისს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ ამხ. მ. ი. კალინინმა ორდენები და მედლები გადასცა დაჯილდოებულთ.

ჯილდოები გადაეცა წითელი არმიის იმ მებრძოლთა და მეთაურთა ჯგუფს, რომელნიც დაჯილდოებულნი არიან საბრძოლო დავალებათა სანიმუშოდ შესრულებისათვის, ვაჟკაცობისა და მამაცობისათვის, რაც მათ ხასანის ტბის რაიონის დაცვის დროს გამოიჩინეს.

შემდეგ ორდენები და მედლები მიიღეს მეთაურებმა, რომელნიც დაჯილდოებულნი არიან მთავრობის სპეციალურ დავალებათა სანიმუშოდ შესრულებისათვის საბჭოთა კავშირის თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცების საქმეში და თვალსაჩინო წარმატებებისათვის მუშურ-გლეხური წითელი არმიის ნაწილთა საბრძოლო, პოლიტიკური და ტექნიკური მომზადების დარგში.

ორდენი გადაეცა აგრეთვე მოლოტოვის სახელობის № 172 ქარხნის დირექტორს ამხ. ვ. ი. ბარინოვს.

ამის შემდეგ ორდენები და მედლები გადაეცა აზახეთის სსრ სოფლის მეურნეობის იმ მოწინავეთა ჯგუფს, რომელნიც დაჯილდოებულნი არიან თვალსაჩინო წარმატებისათვის სოფლის მეურნეობაში, განსაკუთრებით მეცხოველეობის განვითარების დარგში, და მარცვლეულთა გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისათვის. დაჯილდოებულთა შორის არიან: ნოვოტროიცკის მტს-ის სტრაქტორო ბრიგადის ბრიგადირი ამხ. სადიგულ აიაპოვი, ყარაჩეგაპის მტს-ის კომბაინერი ამხ. ა. ე. ბაკუტა, კრასნოარმეისკის რაიონის კოლმეურნეობა „12 ლეტ-ოქტიაბრიას" გამგეობის თავმჯდომარე ამხ. გ. ნ. ბიჩენკო და უშჩუნგაჩის მტს-ის ტრაქტორისტი ამხ. ნელდებაი ბელგოჟაევი, თურქესტანის რაიონის კოლმეურნეობა „მაიუდატალის" მცდელი კოლმეურნე ამხ. საგინჯიკ ჯუმანტაევი და სოფლის მეურნეობის ბევრი სხვა მოწინავე ადამიანები.

დაჯილდოებულთა სახელით ამხ. ყურმანგალი ამანოვმა, ი. კ. რიზბეკოვმა, ვ. ფ. სლასტენოვმა და რსალტოლიბაევამ წარმოსთქვეს პარტიისა, მთავრობისა და დიდი სტალინისადმი მხურვალე მადლობისა და ერთგულების სიტყვები. მათ პირობა დასდეს, რომ მაღალ ჯილდოს გაამართლებენ სანიმუშო მუშაობით და ახალი საწარმოო მიღწევებით.

ორდენი გადაეცა აგრეთვე რსფსრ დამსახურებულ არტისტს ამხ. ვ. ე. ლაზარენკოს, რომელიც დაჯილდოებულია თვალსაჩინო დამსახურებისათვის საცირკო ხელოვნების განვითარების საქმეში. ამხ. ლაზარენკომ ორდენის მიღების დროს წაიკითხა თავისი ლექსი.

ამხ. მ. ი. კალინინმა გულითადად მიულოცა ამხანაგებს მაღალი ჯილდოების მიღება. მან, კერძოდ, აღნიშნა ის უდიდესი შესაძლებლობანი, რომლებიც აზახეთის სს რესპუბლიკას მოეპოვება სოფლის მეურნეობის ყველა დარგის და განსაკუთრებით მეცხოველეობის შემდგომი განვითარებისათვის. დასასრულ ამხ. კალინინმა დაჯილდოებულ ამხანაგებს უსურვა ახალი წარმატებანი მათს შემდგომ მუშაობაში. (საკდესი).

პაპანინელთა ბანაკში ჩრდილოეთ პოლუსზე.

საკდესის ფოტოქრონიკა

ჩრდილოეთის პოლუსის დაპყრობა

(ოარი წლისთავის გამო)

1937 წლის 22 მაისს დილით მთელმა კაცობრიობამ გაიგო განსაცვიფრებელი ამბავი:

— 21 მაისს ჩრდილოეთის პოლუსზე დაეშვა საბჭოთა კავშირის გმირის მ. ვოდოპიანოვის თვითმფრინავი, საბჭოთა ადამიანებმა დაიპყრეს ჩრდილოეთის პოლუსი.

საყოველთაო აღტაცება, სიხარული და სიამაყის გრძნობა გამოიწვია ამ ამბავმა დიადი საბჭოთის მშრომელებში, განათლებულსა და პროგრესიულ კაცობრიობაში.

დაუფარავი შურით, კბილთა ღრჭენით და ცხოველური მტრული განწყობილებით შეხვდნენ ამ ამბავს ფაშისტური წყვდიადით მოცულ ქვეყნებში.

დიადი და უძლეველი სტალინური ქვეყნის ერთერთმა პირველმა შავარდენმა მიხეილ ვოდოპიანოვმა გაბედული ნახტომი გააკეთა რუდოლფის კუნძულიდან მსოფლიოს „მწვერვალზე" — ჩრდილოეთის პოლუსზე. 11 საბჭოთა გმირი-პოლარელი მკვლევარი — ო. შმიდტი, მ. ვოდოპიანოვი, ი. პაპანინი. ი. სპირინი, მ. ბაბუშკინი, ე. კრენკელი, ე. ფედოროვი, პ. შირშოვი, ფ. ბასეინი, პ. პეტენინი და ს. ივანოვი პირველნი იყვნენ, რომ მიაღწიეს მსოფლიოს ამ მწვერვალს და იქ მთელი კაცობრიობის გასაგონად დააგუგუნეს გამარჯვების სიმღერა — „ინტერნაციონალი".

26 მაისს პოლუსზე დაეშვა საბჭოთა თვითმფრინავების მეორე რაზმი, რომელსაც მეთაურობდა საბჭოთა კავშირის გმირი ამხ. მოლოკოვი. 35 საბჭოთა მოქალაქემ მოიყარა თავი პოლუსზე, იქ, სადაც დასაბამითვე არავინ ყოფილა, იქ, საითკენაც მილტვოდნენ კაცობრიობის საუკეთესო წარმომადგენლები, რომ ამოეხსნათ პოლარული ბასეინის საიდუმლოებანი და საკაცობრიო მეცნიერების საგანძურში ფასდაუდებელი წვლილი შეეტანათ. ბურჟუაზიული ქვეყნების ადამიანებმა ვერ შესძლეს ამ დიდად კეთილშობილური განზრახვის სისრულეში მოყვანა.

ჩრდილოეთის პოლუსის დაპყრობისათვის ბრძოლას ხანგრძლივი და დიდი ისტორია აქვს. მთელი მეცხრამეტე საუკუნის განმავლობაში უტეხელი საფეხურის ნორმები ჩაბარა 73 კაცმა. მეორე საფეხურის ნორმების ჩასაბარებლად ემზადება 69 კაცი, ვოროშილოვისებური მსროლელის პირველი საფეხურის ნორმები ჩაბარა 91 კაცმა.

გრიბოედოვის სახელობის თეატრის თავდაცვა - ავიაქიმის პირველადმა ორგანიზაციამ (თავმჯდომარე — ამხ. ივანოვი) გაანაღდა 1200 მანეთის ბილეთები და კიდევ დამატებით მოითხოვა. XIII ლატარიასთან დაკავშირებით ჩამოყალიბდა თავდაცვის საქმის შემსწავლელი რამდენიმე წრე, რომლებმაც გამოუშვეს „მსქთ" 84 ნიშნოსანი, 30 ვოროშილოვისებური მსროლელი და 30 ყუმბარმტყორცნელი. თავდაცვა-ავიაქიმის ორგანიზაციაში მიიღეს 14 ახალი წევრი.

26 კომისრის სახელობის ქარხანაში რეალიზებულია 5 ათასი მანეთის ბილეთები. ამ დღეებში თავდაცვა-ავიაქიმის ორგანიზაციაში წევრად მიღების შესახებ განცხადება შეიტანა ქარხნის 17 მუშამ. მოეწყო საჰაერო თავდაცვის შემსწავლელთა წრეები. „მსქთ" პირველი საფეხურის ნორმას აბარებს 70 კაცი, მეორე საფეხურისას 8 კაცი, ვოროშილოვისებური მსროლელის პირველი საფეხურის ნორმები ჩაბარა 41 კაცმა და სხვ.

თავდაცვა - ავიაქიმის XIII ლატარიასთან დაკავშირებით თავდაცვითი მუშაობის შემდგომი გაძლიერება ზემოაღნიშნულ ორგანიზაციებში მიღწეულია პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობითა და აქტიური დახმარებით. ამ ორგანიზაციების მუშაობის მაგალითი უნდა გადაიღონ სხვა ორგანიზაციებმაც და თავდაცვა - ავიაქიმის XIII ლატარიის ბილეთების რეალიზაციასთან ერთად კიდევ უფრო ფართოდ გაშალონ მასობრივი თავდაცვითი მუშაობა.

დაიხურა არქეოლოგთა სრულიად-საკავშირო კონფერენცია

კიევი, (საკდესი). დღეს კიევში დაიხურა არქეოლოგთა სრულიად-საკავშირო კონფერენცია. კონფერენციამ მოისმინა 67 სამეცნიერო მოხსენება, რომელიც მიძღვნილი იყო კაცობრიობის ისტორიის უძველესი პერიოდებისადმი.

მოხსენებებმა დაგვანახვა, რომ საბჭოთა არქეოლოგებს აღმოუჩენიათ დიდძალი ახალი ძეგლი; ეს ძეგლები დღემდე არა ყოფილა ცნობილი არქეოლოგიურ მეცნიერებაში.

უახლოესი წლებისათვის შემუშავებულია ნამარხი ადამიანის შესასწავლად სამინდვრე და კვლევითი სამუშაოს გეგმა. გადაწყდა, რომ არქეოლოგთა მორიგი ყრილობა კაცობრიობის უძველესი პერიოდის შესასწავლად, მოწვეულ იქნას 1940 წელს თბილისში.

ს. მ. კიროვის მუზეუმი ბაქოში

ბაქო, (საკდესი). სტეფანე შაუმიანის სახელობის პარტიის ისტორიის ინსტიტუტმა ბაქოში ს. მ. კიროვის ყოფილ ბინაში მოაწყო მისი ცხოვრებისა და შემოქმედებისადმი მიძღვნილი მუზეუმი. მუზეუმის მრავალრიცხოვანი ექსპონატები აისახავენ მგზნებარე მებრძოლი რევოლუციონერის სახელოვან გზას.

დოკუმენტები მოგვითხრობენ ს. მ. კიროვზე, როგორც აზერბაიჯანში სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვების ერთერთ ორგანიზატორზე. იმ ფოტოსურათების გვერდით, რომლებიც გვიჩვენებენ XI წითელი არმიის შესვლას ბაქოში ამხანაგების კიროვის, ორჯონიკიძისა და მიქოიანის მეთაურობით, მოთავსებულია პლაკატი ს. მ. კიროვის მგზნებარე სიტყვებით აზერბაიჯანში რევოლუციის გამარჯვების შესახებ.

1921 წლის ივლისში რ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი ამხანაგ კიროვს ჰგზავნის ბაქოში აზერბაიჯანის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნად. მუზეუმის მასალები გვიჩვენებენ, თუ როგორ ეწეოდა სერგეი მირონის-ძე მუსავატელთა სისხლიანი ბატონობის პერიოდში დანგრეული აზერბაიჯანის ნავთის მრეწველობის აღდგენასა და რეკონსტრუქციას, თუ როგორ ჰქმნიდა იგი ნავთის ახალ სარეწაოებს.

უამრავი დოკუმენტი გვიჩვენებს, თუ რა უდიდეს ყურადღებას აქცევდა ს. მ. კიროვი საბჭოთა, პარტიული, კულტურული და სამეურნეო კადრების გამოზრდასა და აღზრდას აზერბაიჯანელებისაგან და აზერბაიჯანელი ქალის განთავისუფლებას.

ს. მ. კიროვის ხელმძღვანელობით აზერბაიჯანის ბოლშევიკები ანადგურებდნენ ტროცკისტ ბანდიტებს, ბურჟუაზიულ ნაციონალისტებსა და ბოლშევიზმის სხვა მოსისხლე მტრებს. სერგეი მირონის-ძის ხელმძღვანელობით შეიქმნა აზერბაიჯანში მოსახლე ხალხების ძმური თანამეგობრობა.

მუზეუმის ცალკე ოთახში შეგროვილია ს. მ. კიროვის პირადი ნივთები — წიგნები, ტანისამოსი, სანადირო ხელსაწყოები.

ს. მ. კიროვის მუზეუმის გახსნა ბაქოში დიდი მოვლენაა აზერბაიჯანის მშრომელთა ცხოვრებაში.

„სედოვის" ღრეიფი

ყინულმჭრელ „სედოვის" გემბანი, 19 მაისი (საკდესის სპეციკორის რადიო). გუშინ „სედოვის" რაიონში დიდი მოღრუბლოობა იყო, ჩრდილო-აღმოსავლეთის მეოთხედის ქარი 5-დან 6 ბალამდე, ტემპერატურა 15 გრადუსი ყინვა. ყინულის მოძრაობა არ არის შემჩნეული. შუადღის კოორდინატებია: ჩრდილოეთი განედის 85,35; აღმოსავლეთი გრძედის 77,25.

გემზე ყველაფერი რიგზეა.

ნ. ბეკასოვი

სსრ საბჭოთა მფრინავების შეხვედრა პარიზში

პარიზი, 20 მაისი (საკდესი). ოკეანის გემით „ილ დე ფრანსით" ჩრდილო ამერიკიდან საფრანგეთში ჩამოვიდნენ ამხ. კოკინაკი და გორდიენკო; გემმა გზაში 6-7 საათს დაიგვიანა, ჰავრში იგი გუშინ 20 საათსა და 45 წუთზე ჩამოვიდა.

ჰავრში საბჭოთა მფრინავებს შეხვდნენ: მრჩეველი სსრ კავშირის პარიზის სრულფუფლებიანი წარმომადგენლობისა პარიზში ამხ. კრაპივენცევი და ფრანგი ჟურნალისტები. პარიზში ამხ. კოკინაკი და გორდიენკო მხოლოდ შუაღამისას ჩამოვიდნენ. პარიზის სენ-ლაზარის ვაგზალზე ასე გვიან, ვგონებ, ჯერ კიდევ არასოდეს არ მოუყრია თავი ამდენ ხალხს მატარებლის ჩამოდგომისას ვაგზალი და ვაგზლის მოედანი ხალხით იყო გაჭედილი. ვაგზლის ბაქანზე შეიკრიბნენ: პარიზის საბჭოთა კოლონია სსრ კავშირის სრულფუფლებიანი წარმომადგენლის ამხ. სურიცის მეთაურობით, საფრანგეთის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები, კერძოდ „საბჭოთა კავშირის მეგობართა საზოგადოების" დელეგაცია, „საბჭოთა კულტურის შესწავლის ასოციაციის" წარმომადგენლები და საფრანგეთის ინტელიგენციისა და მშრომელების მრავალი წარმომადგენელი. როცა საბჭოთა ავიატორები ვაგონიდან გამოვიდნენ, გაისმა ძახილი „ვაშა", „გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირს!" ფოტორეპორტიორებმა სწრაფად აამჭედეს აპარატები, ამუშავდნენ კინოოპერატორთა აპარატები. საბჭოთა მფრინავებს მრავალი თაიგული მიართვეს. ავტომობილი, რომლითაც ამხ. კოკინაკი და გორდიენკო სრულფუფლებიანი წარმომადგენლობის სადგომში გაემგზავრნენ, ყვავილებით აავსეს.

საბჭოთა მფრინავების შეხვედრა გადაიქცა აღფრთოვანებულ დემონსტრაციად, რაც გამოხატავდა პარიზის მშრომელთა მხურვალე სიმპატიებს საბჭოთა კავშირისადმი.

დამთავრდა მეორე ხუთწლედის სესხის მე-11 ჯირაჟი

ჩარჯოუ (თურქმენეთის სსრ), 19 მაისი (საკდესი). გუშინ საღამოთი დამთავრდა მეორე ხუთწლედის სესხის (მეოთხე წლის გამოშვება) მეთერთმეტე ტირაჟი. გათამაშებულია 1.130 ათასი მოგება 184.240 ათასი მანეთის რაოდენობით.

ს. სჯალსკის სამშობლოში

მახაჩ-კალა, 20 მაისი (ტელეგრაფით ჩვენი სპეც. კორესპონდენტისაგან). დაღესტნის დიდი სახალხო პოეტის სულეიმან სტალსკის დაბადების დღიდან 70 წლისთავის შესრულებისადმი მიძღვნილი საიუბილეო ზეიმი დაღესტნისა და მომიჯნავე რესპუბლიკების ხალხთა დღესასწაულად გადაიქცა.

19 მაისს დღისით დელეგატებმა პოეტის საფლავი გვირგვინებით შეამკეს. საღამოს თეატრში შესდგა საზეიმო სხდომა. მოხსენება სულეიმან სტალსკის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ გააკეთა ისტორიის, ენისა და ლიტერატურის ინსტიტუტის მდივანმა კაშაევმა. სიტყვებითა და ლექსებით გამოვიდნენ: ყაბარდო - ბალყარეთის სახალხო პოეტი 75 წლის იუეი, დაღესტნის სახალხო პოეტები, ავარიელი ცადასა გამზათი და ლაქელი პოეტი აბუთალიბ გიფუროვი. სულეიმან სტალსკის შვილმა პოეტმა მუსაიბ სტალსკიმ უამბო დამსწრეთ, თუ როგორ ეწეოდა შემოქმედებას მამამისი.

საქართველოს მწერლების სახელით მისასალმებელი სიტყვა წარმოსთქვა ა. ჭეიშვილმა. მან განაცხადა, რომ დაღესტნის ხალხთა ეკონომიკისა და კულტურის აყვავება, ამ ხალხებისა, რომლებთანაც საქართველო ისტორიულად მჭიდრო ურთიერთობაში იყო, ახარებს ჩვენს გულს. სტალსკის ლექსები, რომლებიც უმღერიან ხალხთა გმირულ წარსულს, მათს ბრძოლას მჩაგვრელთა წინააღმდეგ და ჩვენს ბედნიერ ცხოვრებას, ჩვენში გაისმიან როგორც მშობლიური ქართული ლექსები.

სომხეთის მწერალთა სახელით მისასალმებელი სიტყვა წარმოსთქვა არაქსმ. აზერბაიჯანის მწერლების სახელით—ამხულ ჰასანოვმა.

მისასალმებელი სიტყვები წარმოსთქვეს საჩაჩნო-ინგუშეთის, ჩრდილო-ოსეთის ლიტერატურათა წარმომადგენლებმა და სახალხო მომღერლებმა.

ამერიკის შეერთებული შტატები

ნიუ-იორკი, 19 მაისი (საკდესი). ამერიკის პრესა მსოფლიო გამოფენის საბჭოთა პავილიონის გახსნის შესახებ ვრცელ ანგარიშებს იძლევა და მრავალ ფოტოგრაფიას ათავსებს.

გაზეთი „ჰერალდ ტრიბიუნი" სწერს, რომ გახსნის დღეს პავილიონი ათასობით ხალხმა დაათვალიერა.

ჟურნალ „ნიუ-იორკერი" სწერს, რომ საბჭოთა პავილიონი გამოფენის ერთერთი ყველაზე პოპულარული შენობაა. ჰერსტის პრესაც აღიარებს, რომ საბჭოთა პავილიონი საუცხოოა.

ჟურნალი „ნეიშენი", ათავსებს რა მსოფლიო გამოფენაზე წარმოდგენილი ქანდაკებისა და არქიტექტურის მიმოხილვას, სწერს, რომ ამ გამოფენაში მონაწილე ქვეყნები თითქოს ეჯიბრებიან ერთმანეთს. საბჭოთა კავშირმა ამ შეჯიბრებაში გაიმარჯვა.

საბჭოთა პავილიონს აქვს პრესის, მეცნიერებისა და ლიტერატურის ფართო განყოფილება. ექსპონატებს შორის არის კედლის გაზეთები და კოლმეურნეობათა მრავალტირაჟიანი გაზეთები, რომლებიც მიმსვლელთა დიდ ყურადღებას იპყრობს. ეს განყოფილება ცხადჰყოფს საბჭოთა პრესისა და მხატვრული ლიტერატურის მჭიდრო კავშირს სსრ კავშირის ხალხთა ცხოვრებასთან.

აქვე ნაჩვენებია ამერიკის ლიტერატურა, გადათარგმნილი რუსულ ენაზე, კერძოდ ჯეკ ლონდონის, ერნსტ ჰემინგუეისა და ო. ჰენრის ნაწარმოებნი, აგრეთვე გერმანელი მწერლის ტომას მანისა და სხვების ნაწარმოებთა თარგმანი.

ინგლისი

ლონდონი, (საკდესი). გაზეთები დაწვრილებით ასწერენ ნიუ-იორკის მსოფლიო გამოფენის საბჭოთა პავილიონს.

„საბჭოთა პავილიონის უზარმაზარი მარმარილოს შენობა, — სწერს „დეილი ტელეგრაფ ენდ მორნინგ პოსტი", — საერთაშორისო გამოფენის ყველაზე იმპოზანტური უცხოური პავილიონია". გაზეთი დაწვრილებით ასწერს ექსპონატებს.

„მანჩესტერ გარდიანი" სწერს, რომ საბჭოთა პავილიონი „გამოფენის ერთერთი და ულამაზესი შენობაა".

ორივე გაზეთი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ განსაკუთრებით ძლიერ შთაბეჭდილებას ახდენს საბჭოთა მუშის გიგანტური ქანდაკება „და სსრ კავშირის რუკა, რომელიც ფერადი ქვებისაგან არის ნაკეთებული.

ჯომას მანის შთაბეჭდილება

ნიუ-იორკი, 19 მაისი (საკდესი). საბჭოთა პავილიონის გახსნას დაესწრო ცნობილი გერმანელი მწერალი ტომას მანი თავისი ცოლითურთ. იგი განსაკუთრებული ინტერესით გაეცნო პავილიონის ექსპონატებს. საკდესის კორესპონდენტთან საუბარში ტომას მანმა განაცხადა: „საბჭოთა პავილიონი საუცხოო შთაბეჭდილებას ახდენს. ეს პავილიონი გამოფენის ერთერთ ყველაზე ლამაზ შენობად მიმაჩნია. პავილიონში გამოფენილმა ექსპონატებმა სრული შთაბეჭდილება მომცეს იმის შესახებ, თუ რას წარმოადგენს ახლანდელი რუსეთი. განსაკუთრებით მაინტერესებდა პრესის, მეცნიერებისა და ლიტერატურის განყოფილება. მე ყოველთვის მიყვარდა რუსული ლიტერატურა და აღტაცებული ვიყავი ამ ლიტერატურით. ახალგაზრდობის წლებში ჩემზე ფრიად დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა რუსული ლიტერატურის კლასიკოსების — პუშკინის, გოგოლის, ტურგენევის, ტოლსტოისა და დოსტოევსკის ნაწარმოებებმა. დიდი კმაყოფილებით აღვნიშნავ, რომ საბჭოთა მთავრობა განსაკუთრებული სიყვარულით სცემს რუს კლასიკოსთა ნაწარმოებთ დიდძალი ტირაჟით. მე ძალიან მახარებს და სიამოვნებას მგვრის ის, რომ აქ ვხედავ ჩემს შრომებსაც, რომლებიც საუცხოოდ არის გამოცემული სსრ კავშირში".

მოსკოვში არსდება საშუალო სამხატვრო სკოლა

ამა წლის აპრილში უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა და ხელოვნების ცნობილ მოღვაწეთა ჯგუფმა—ამხანაგებმა ა. სტახანოვმა, ი. პაპანინმა, ა. იუმაშევმა, პ. შირშოვმა, ე. კრენკელმა, ი. მოსკვინმა, უ. გაჯიბეკოვმა, ა. ხორავამ, ს. გერასიმოვმა, ა. მორდვინოვმა, ვ. მუხინამ, ს. მარშაკმა, კუკრინისებმა და სხვებმა — „პრავდისადმი" გაგზავნილ წერილში აღძრეს საკითხი იმის შესახებ, რომ მოსკოვში დაარსდეს საშუალო სამხატვრო სკოლა, რომელიც ნიჭიერ ბავშვებს მისცემს ცოდნას სახვითი ხელოვნების დარგში.

მხატვრული ნიჭით დაჯილდოებულ ბავშვებს არ გააჩნდათ შესაძლებლობა სისტემატურად შეეცვლათ თავიანთი ცოდნა და აემაღლებინათ კვალიფიკაცია. ახლა რსფსრ სახკომსაბჭომ მიიღო დადგენილება მოსკოვში საშუალო სამხატვრო სკოლის დაარსების შესახებ. სამხატვრო სკოლაში მიღებულ იქნება 200 ყველაზე უფრო ნიჭიერი ბავშვი. ადგილებიდან ჩამოსულთათვის სკოლასთან ეწყობა ინტერნატი.

მეცადინეობა დაიწყება 1939 წლის შემოდგომაზე. (საკდესი).

ექიმ კ. ვ. ფრუნზეს იუბილე

სტალინაბადი, 19 მაისი (საკდესი). ქალ. სტალინაბადის სასამართლო - სამედიცინო ექსპერტიზის ექიმის კონსტანტინე ვასილის-ძე ფრუნზეს საზოგადოებრივ - სამედიცინო მოღვაწეობის 35 წელი შეუსრულდა.

25 წელზე მეტი ამხ. ფრუნზემ იმუშავა ყაზახეთში. სამოქალაქო ომის დროს იგი თურქესტანის ფრონტზე იყო თავის ძმასთან მიხეილ ვასილის-ძე ფრუნზესთან ერთად.

ტაჯიკეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა იუბილარს შრომის გმირის სახელწოდება მიანიჭა და საპატიო სიგელით დააჯილდოვა.

გამოხმაურება ნიუ-იორკის გამოფენის საბჭოთა პავილიონის შესახებ

ბაქოში

ბაქო, (საკდესი). ბაქოში ბოლო ორ-სამ დღეში ბევრ ადგილას ჩამოვიდა ბაქოელ ინჟინერ-ტექნიკოსთა ბრიგადა, ბაქოს ნავთის ინსტიტუტის ინჟინერ-ტექნიკოსთა ბრიგადა, ბაქოელ

პარტიული ცხოვრება

პარჯიაში მიღებას ბოლშევიკური ხელმძღვანელობა

საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის შემდეგ თბილისის 26 კომისრის სახელობის რაიონის პარტიულ ორგანიზაციებში მნიშვნელოვნად გაიზარდა პარტიის რიგებში ახალ წევრთა მიღება. რაიკომმა ახალი წესდების საფუძველზე პარტიის წევრობის კანდიდატებად მიიღო 150-ზე მეტი კაცი. კანდიდატობიდან წევრად გადაყვანილ იქნა 57 ამხანაგი. კომუნისტების რაოდენობა ცალკეულ წარმოება-დაწესებულებებში იმდენად გაიზარდა, რომ შესაძლებელი შეიქნა ახალი პარტორგანიზაციების ჩამოყალიბება. რაიკომმა უკვე დაამტკიცა ახალი პარტორგანიზაციების შექმნა მე-91 და მე-17 საშუალო სკოლებთან.

პარტიაში მიღებული არიან სტახანოველი მუშები და მოწინავე ინტელიგენტები, რომელთაც საქმით დაამტკიცეს თავიანთი ერთგულება ლენინ-სტალინის პარტიისადმი და რომელნიც გაიზარდნენ და დაწინაურდნენ პარტიული ორგანიზაციების ყოველდღიური დახმარებით. ახლად მიღებულთა შორის არის ექიმი ა. ტორჩინავა, რომელიც ამ ცოტა ხნის წინათ იქნა დაწინაურებული მე-3 დისპანსერის დირექტორის მოადგილედ, ა. მამედოვა—აზერბაიჯანული სახელმწიფო თეატრის მსახიობი ქალი, ა. გუკასოვი—ფეხსაცმლის ფაბრიკის საგამომჭრელო საამქროს ცნობილი ოსტატი და სხვ.

ხელმძღვანელობდა რა ახალი წესდებით, რაიკომმა პარტიის წევრობის კანდიდატებად მიიღო ნ. ედიგარიანი — ორჯონიკიძის სახელობის მექანიკური ქარხნის სტახანოველი ზეინკალი და ს. ოვეპოიანი—მე-86 საშუალო სკოლის პიონერთა რაზმის ხელმძღვანელი. ორივენი 1920 წელში არიან დაბადებულნი.

ახალი პარტიული წესდებით რაიკომები, ხოლო იმ ქალაქებში, სადაც არ არის რაიონული დაყოფა—საქალაქო კომიტეტები, წარმოადგენენ უკანასკნელ ინსტანციებს, რომელნიც საბოლოოდ ამტკიცებენ პარტიაში ახალ წევრთა მიღებას. ეს განსაკუთრებით დიდ პასუხისმგებლობას აკისრებს რაიონულ კომიტეტებს. საჭიროა მტკიცედ დავიცვათ პარტიაში მისაღებთა ინდივიდუალური შერჩევის პრინციპი, ვიყოთ კიდევ უფრო ფხიზლად, რათა პარტიის რიგებში არ შეიპაროს პარტიისადმი უცხო, მტრული ელემენტები.

უკვე სჩანს, რომ ზოგიერთ პირველად პარტორგანიზაციებში არასერიოზულად უდგებიან პარტიაში მიღების საქმეს. პარტიაში მისაღებ ადამიანებს სწავლობენ არა არსებითად, არამედ ფორმალურად, მხოლოდ ანკეტით. მაგალითად, ხორცკომბინატთან არსებულ პირველადს პარტორგანიზაციაში (პარტორგანიზაციის ბიუროს მდივანი—ანხ. არუთინოვი) პარტიის წევრობის კანდიდატად მიიღეს ვინმე მიკრტიჩიანი, რომელმაც ანკეტაში დამალა თავისი სოციალური წარმოშობა. რაიკომის მიერ სათანადო შემოწმების შემდეგ აღმოჩნდა, რომ მიკრტიჩიანის მამა მსხვილი კულაკი იყო. რაიკომის ბიურომ არაგულწრფელობისათვის უარი უთხრა მიკრტიჩიანს პარტიაში მიღებაზე.

ცალკეულ პარტორგანიზაციებში ზოგჯერ არღვევენ პარტიული წესდების მოთხოვნებს. მაგალითად, არტელ „უტილთან“ არსებულ პარტორგანიზაციაში კომუნისტმა სარიბეკოვმა პარტიაში შესასვლელად რეკომენდაცია მისცა ამავე არტელის წევრს ღარიბოვს, რომელსაც იგი სულ 5 თვეა რაც იცნობს. რკინიგზის მე-5 სავაგონო დეპოსთან არსებულ პარტორგანიზაციაში პარტიაში ახლად მიღებულ ამხ. ყენიას და იაცინინის საქმეები გაფორმებული არ იყო ახალი წესდების მოთხოვნათა შესაბამისად.

აჩქარების ერთგვარი ნიშნები სჩანს თვით რაიკომშიც. 5 აპრილს რაიკომის ბიუროს სხდომაზე განხილულ იქნა 41 საქმე პარტიაში მიღების შესახებ. ამას გარდა, აქავე სხდომაზე განიხილეს 3 საკითხი. 15 აპრილის სხდომაზე ბიურომ 9 სხვა საკითხის გარდა განიხილა 30 საქმე პარტიაში მიღების შესახებ.

უნდა აღვნიშნოთ პარტიაში ახალ წევრთა მიღებისადმი დაუდევარი ჯამოკიდებულების მცირეოდენი ცდაც კი. რაიონული კომიტეტების, პირველ რიგში კი მისი მდივნების მოვალეობაა ყოველდღიურად უხელმძღვანელონ მუშაობას პარტიის ახალ წევრთა მიღების დარგში, ღროულად დაეხმარონ პირველადს ორგანიზაციებს, რათა განუხრელად ხორციელდებოდეს პარტიული მშენებლობის ურყევი კანონი—პარტიაში მისაღებთა ინდივიდუალური შერჩევა.

ვ. ტყემალაძე

საქ. კ. პ. (ბ) აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პლენუმი

სოხუმი, 19 მაისი (ჩვენი საკ. კორესპონდენტისაგან). 19 მაისს შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პლენუმი, რომელმაც განიხილა სოხუმის რაიკომის მდივნის ამხ. ალანიას და გუდაუთის რაიკომის მდივნის ამხ. კვეკვესკირის მოხსენებები თამბაქოს დარგვისა და დამუშავების შესახებ აღნიშნულ რაიონებში.

მოსმენილ იქნა აგრეთვე ოჩამჩირის რაიკომის მდივნის ამხ. ჯანჯღავას და გალის რაიკომის მდივნის ამხ. თოდუას მოხსენებანი ჩაის კრეფისა და გადამუშავების შესახებ. ორივე საკითხის გარშემო კამათში მონაწილეობა მიიღეს ამხანაგებმა: საკანიამ, შონიამ, კინწურაშვილმა, კრბაშიანმა, გოგიამ, კვარაცხელიამ, კოხოძემ, კორძახიამ, რუხაძემ და სხვ. მათ მოიყვანეს ფაქტები თამბაქოს დარგვასა და ჩაის კრეფაში არსებული ნაკლოვანებების შესახებ.

თავიანთ სიტყვებში პარტიის ოლქკომის მდივნებმა ამხანაგებმა ბეშვაიამ და გიორგაძემ პლენუმის ყურადღება გაამახვილეს მთელი რიგი სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების, განსაკუთრებით თამბაქოს დარგვის ჩამორჩენაზე და მიუთითეს გზები ჩამორჩენის გამოსასწორებლად.

პლენუმმა აგრეთვე მოისმინა ამხ. სტარცევის მოხსენება აფხაზეთში თავდაცვითი მუშაობის მდგომარეობის შესახებ.

ყველა საკითხის გარშემო პლენუმმა მიიღო სათანადო დადგენილებანი.

თავდაცვითს მუშაობას ბოლშევიკურად ვუხელმძღვანელოთ

19 აპრილს ჩატარდა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის 26 კომისრის რაიკომის მორიგი პლენუმი, რომელმაც განიხილა რაიონში თავდაცვითი მუშაობის დაყენებისა და მისდამი პარტიული ხელმძღვანელობის საკითხები.

პლენუმმა მოისმინა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის 26 კომისრის რაიკომის მდივნის ამხ. ვ. სიხარულიძის შინაარსიანი მოხსენება. მან მთელი რიგი ფაქტების საფუძველზე მკაცრად გააკრიტიკა პირველადი პარტიული ორგანიზაციების და თვით რაიკომის არადამაკმაყოფილებელი მუშაობა თავდაცვითი მზადების ხელმძღვანელობის საქმეში.

ამხ. სიხარულიძის მოხსენების გამო გაიმართა საქმიანი კამათი, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღეს: თოფურიძემ (მილიციის სკოლა), ლევინმა (წისქვილკომბინატი), ჯაშმა (ავტოსკოლის უფროსი), ზალიევმა (ფეხსაცმლის ახალი ფაბრიკა), ლუარსაბოვმა (რკინიგზის ნავთლუღის კვანძი), ოგანეზოვმა (თავდაცვა-ავიაქიმის რაისაბჭოს თავმჯდომარე), სიშჩნიკოვმა (№ ნაწილის უფროსი ლეიტენანტი), ბადრიძემ (რაისაბჭო), ქვათელაძემ (წითელი ჯვრის საზოგადოების რაიონული კომიტეტი), კიკვაძემ (26 კომისრის რაიონის სამხედრო კომისარი), თარხანოვმა (რაიკომის ინსტრუქტორი) და სხვ.

კამათმა ცხადჰყო, რომ რაიონის მთელ რიგ საწარმო-დაწესებულებებში (ფეხსაცმლის ახალი ფაბრიკა, ხორცკომბინატი, ქაღალდის ფაბრიკა, ორჯონიკიძის სახელობის მექანიკური ქარხანა და სხვ.) სუსტადაა დაყენებული თავდაცვა-ავიაქიმის ორგანიზაციების მუშაობა. თავდაცვითი კადრების მომზადების გეგმა პირველ კვარტალში სანახევროდაც არ შეუსრულებიათ, სუსტია კომუნისტებისა და კომკავშირელების ავანგარდული როლი თავდაცვითი მუშაობის საქმეში და სხვ.

პლენუმმა მიიღო რეზოლუცია, რომელშიაც დასახულია ღონისძიებები XVIII პარტყრილობის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე რაიონში თავდაცვითი მუშაობის გარდაქმნისათვის.

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღო საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივანმა ამხ. ჩერქეზიამ.

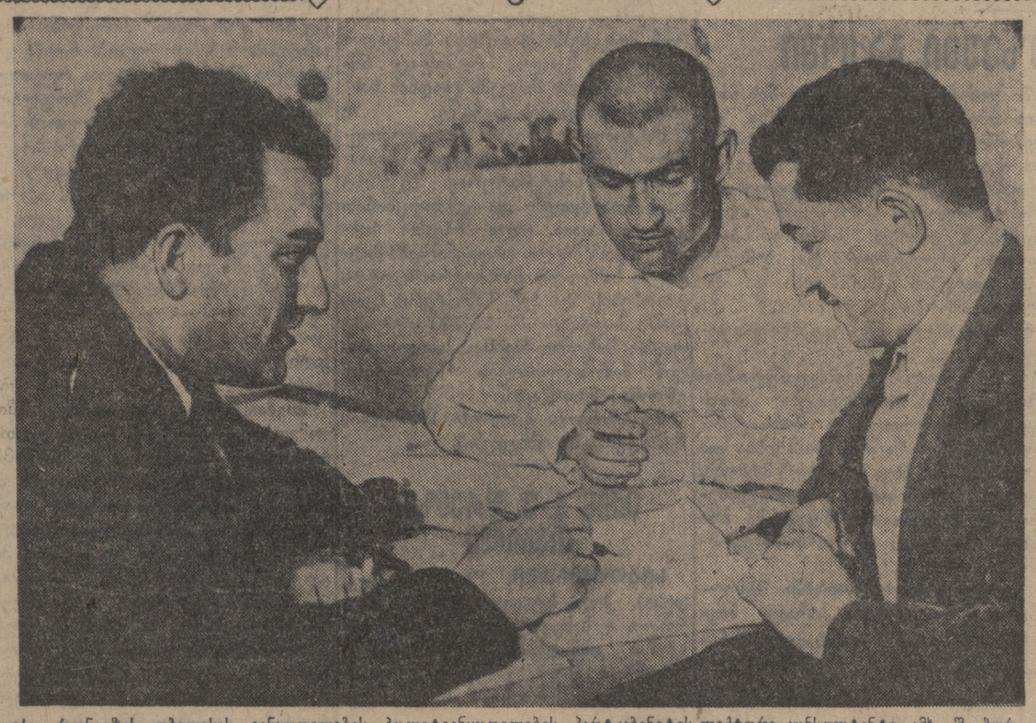

ა/კ. რკინიგზის თბილისის განყოფილების პოლიტგანყოფილების პარტკაბინეტის ლექტორი-კონსულტანტი ამხ. შ. ბურკაძე (მარცხნივ) კონსულტაციას უწევს პროპაგანდისტებს ამხ. დ. ნასყიდაშვილს (შუაში) და პ. ალავიძეს საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის მეოთხე თავის შესახებ.

საქდესის ფოტოქრონიკა

სოფლიურ-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის კანდიდატები

ხელთუბნის კოლმეურნეობა „განთიადი“

მთელ საბჭოთა კავშირში აქვს გავარდნილი სახელი გორის რაიონის ხილს. რაც უნდა შორეული ადგილიდან მოდიოდეს მგზავრი, უთუოდ გადმოვა მატარებლიდან გორში, რომ აქაური ხილი იყიდოს, ზემრიელი ვაშლებით პირი ჩაიტკბარუნოს. გორის სახელგანთქმული ვაშლი და მსხალი სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენასაც დაამშვენებს.

გამოფენის მონაწილე კოლმეურნეობა „განთიადმა“ (სოფელი ხელთუბანი, გორის რაიონი) იშვიათი ექსპონატები გაგზავნა გამოფენაზე. შამპანური რენეტი, საზამთრო ოქროსფერა, ბელ-ფლერი, ბანანი, კეხორა და სხვ. მრავალი ჯიშის ვაშლი, მსხალი, ატამი, ქლიავი ამშვენებს „განთიადის“ თვალწარმტაც ბაღებს.

წელს თებერვალში შესრულდა 1 წელი, რაც კოლმეურნეობა „განთიადი“ არსებობს. მას თავიდანვე სათავეში ჩაუდგა სტალინის სახელობის ორთქმლმავალ-ვაგონ-სარემონტო ქარხნის მუშა, ოცდახუთიათასელი ი. მ. ჯანეზაშვილი, რომელმაც სოფელში შეიტანა პროლეტარული ორგანიზებულობა, მტკიცე დისციპლინა. პირველ წელს კოლმეურნეობაში 50 კომლი გაერთიანდა. ახლა კი მთელი სოფელი 319 კომლია კოლმეურნეობის წევრი.

ხელთუბანი ძველად ჩამორჩენილ სოფლად ითვლებოდა. გარდა მემამულეებისა წერა-კითხვა მხოლოდ სოფლის მასწავლებელმა იცოდა. ორკლასიან სამრეკლო სკოლაში ოციოდე ბავშვი სწავლობდა, რასაკვირველია, მდიდრების შვილები. ღარიბი გლეხების შიშველ-ტიტველ ბიჭებსა და გოგონებს სკოლას ვინ მიაკარებდა. გლეხის მიერ მოყვანილი მოსავალი იჯარას უნდებოდა და მშრომელის ოჯახი მუდამ მშიერი იყო. მაშინ საშუალოდ თითო კომლზე მხოლოდ 0,77 ჰექტარი მიწა მოდიოდა. ძირითადი კულტურა სიმინდი იყო. პურს კვირაობით აცხობდნენ. ხეხილი ბატონების ეზოებს ამშვენებდა. ისიც არა საჩრდილველო მნიშვნელობისა, ისე, საკუთარი საჭიროებისათვის იყო გაშენებული.

დღეს ხელთუბნის სასოფლო მეურნეობას სამი წამყვანი კულტურა ახასიათებს: ხეხილი, პურეული და სიმინდი. 1938 წელს კოლმეურნეობამ დასთესა: პურეული 434 ჰექტარზე, სიმინდი 200 ჰექტარზე, ხოლო ხეხილის ბაღები გადაჭიმულია 88 ჰექტარზე.

სასიამოვნო სანახავია კოლმეურნეობა „განთიადის“ ბაღები. კოლმეურნეები ყოველ წელს აფხვიერებენ და ანოყიერებენ მიწას ხეხილის ძირებთან, ხელით აგროვებენ მავნებლებს, რწყავენ ბაოებს, მკურნალობენ ხეხილს. ამ გულმოდგინე შრომას კარგი მოსავალიც მოჰყვა. 1938 წელს 9-ჰექტარიანმა პლანტაციამ, რომელიც სრულნაყოფიერების ასაკშია, ჰექტარზე 147 ცენტნერი მოსავალი მისცა კოლმეურნეობას. 1930-31 წლებში გაშენებულ ახალგაზრდა პლანტაციებზე, საშუალოდ ჰექტარზე 10 ცენტნერი მოჰკრიფეს.

სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების ზუსტად გატარებით, შრომის სწორი ორგანიზაციით, სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გაშლით და შრომის სტახანოვური მეთოდების დანერგვით კოლმეურნეობა „განთიადმა“ სანაქებო შედეგებს მიაღწია. კოლმეურნეები შეძლებულად და კულტურულად ცხოვრობენ. ცხრა წლის განმავლობაში 260 კაცმა აიშენა ახალი სახლები, ზოგიერთმა ორსართულიანი, 2-4 ოთახიანი. 200 ოჯახმა შეიძინა ავეჯი, პატეფონები, ველოსიპედები. 160 კოლმეურნეს გამოწერილი აქვს ჟურნალ-გაზეთები. სოფელშია საექიმო პუნქტი, არასრული საშუალო სკოლა (12 მასწავლებლით, 343 მოწაფით), საბავშვო ბაგა, ტელეფონის ქსელი. კოლმეურნეობამ ააგო შენობა კანტორისათვის, ბეღელი, საფერმე ბინა, წისქვილი, ბოსელი. შენდება აბანო და კლუბი. სოფლის ინტელიგენცია 15 კაცისაგან შესდგება. „განთიადის“ წევრთა შვილები სწავლობენ უმაღლეს სასწავლებლებში (6 კაცი), ტექნიკუმებში (8 კაცი), უკვე დაასრულა საშუალო სკოლა 29 კაცმა.

კოლმეურნეობას ჰყავს სახელგანოქმული ბრიგადირები. ბაგრატ ანესაშვილი მებაღეობას და მებოსტნეობას ხელმძღვანელობს. ოლა ფალელაშვილის ბრიგადას 8,5 ჰექტარი ახალგაზრდა ბაღი აბარია. სანიმუშო მუშაობისათვის იგი სახ.-სამ. გამოფენის კანდიდატად არის წარდგენილი. ასეთივე სახელოვანი მუშაკებია ვასო გელიაშვილი, ილიკო გოგუაშვილი, მარგუშა ცაგარეიშვილი, ელა გოგუაშვილი, ვასო ფალელაშვილი და სხვები, რომლებიც სისტემატურად გადაჭარბებით ასრულებენ გამომუშაებების ნორმებს. გასულ წელს სანიმუშო მაჩვენებლებისათვის კოლმეურნეობა „განთიადმა“ მიიღო რაიონის გარდამავალი დროშა.

აი რატომ არის წარდგენილი სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე ხელთუბნის კოლმეურნეობა „განთიადი“.

ვ. ხელთუბნელი.

ექსპონატები სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოსთან არსებულმა სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის საგამოფენო კომიტეტმა მოსკოვში გამოფენაზე გასაგზავნად გამზადა დაახლოებით 60 ეგონი ექსპონატი. ლიმონ-მანდარინის ტრუსტის ფონიოს საბჭოთა მეურნეობაში დამზადებულ იქნა ლიმონის ხეები; მათ ასხიათ 1938 წლის მოსავლის ნაყოფი; ზოგიერთ მათგანს —400 ლიმონი ასხია. რესპუბლიკის სხვა კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში დამზადებულია გამოფენაზე გასაგზავნად მანდარინის, ფორთოხლისა და ლიმონის ხეები, აგრეთვე ხეხილი: ვაშლი, მსხალი, კომში დ სხვა. ისინი ნაყოფს მოისხამენ გამოფენაზე. მოსკოვში გადასაგზავნად შერჩეულია აგრეთვე სუბტროპიკული პალმის, ევკალიპტისა და ტუნგოს საუცხოო ეგზემპლარები. თბილისის რაიონის ორთაჭალის ფ. მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობა ამზადებს შესანიშნავ ყვავილებს.

გამოფენაზე წინათ გაგზავნილი ყველა ექსპონატი ჩინებულ მდგომარეობაშია; ისინი მოთავსებულია გამოფენისა და ტიმირიაზევის სახელობის სასოფლო-სამეურნეო აკადემიის ორანჟერეიებში.

მეაბრეშუმე ქალთა ნარმაჯება

ყვარელი. ყვარლის რაიონში 1650 კოლოფი აბრეშუმის ჭიის თესლის გავრცელების გეგმა 100 პროცენტით არის შესრულებული. ამჟამად აბრეშუმის ჭია უმთავრესად მეოთხე და მეხუთე ასაკებშია.

მთელმა რიგმა მეაბრეშუმე სტახანოველმა ქალებმა ქისტაურელ მეაბრეშუმეთა გამოცდილების საფუძველზე დიდ წარმატებებს მიაღწიეს. თიკო ბუჯიაშვილმა, ფეფინა ჩარებაშვილმა, მართა ლოლიაშვილმა და თამარ ბერძენიშვილმა ისე კარგად მოუარეს ჭიას, რომ მან მე-17 დღეზე დაიწყო პარკის ახვევა.

თითქმის ასეთსავე წარმატებას მიაღწიეს მეაბრეშუმეებმა ქეთო წიწრიაშვილმა, ფ. შავგულიძემ, მარო ტოჩილაშვილმა, ანა ზაუტაშვილმა და სხვ. მათმა გამოკვებილმა ჭიამ პარკის კეთება მე-18 დღეს დაიწყო.

მაისის ბოლო რიცხვებიდან დაიწყება სახელმწიფოსათვის აბრეშუმის პარკის ჩაბარება.

ს. ხუტილაშვილი.

პრესის მიმოხილვა

სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადებას მკრთალად აშუქებენ

„კოლექტიური შეტევა“—ბაღდათი
„ბოლშევიკური სიტყვა“—ხაშური

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადების საქმეში ოთხ ან ოთხ ოთხ ... ...

ᲛᲘᲕᲪᲔᲗ ᲥᲕᲔᲧᲐᲜᲐᲡ ᲛᲔᲡᲘ ᲓᲐ ᲛᲐᲦᲐᲚᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲝᲕᲐᲜᲘ ᲥᲕᲐᲜᲐᲮᲨᲘᲠᲘ

ᲛᲔᲡᲘ ᲧᲣᲠᲐᲓᲦᲔᲑᲐ ᲛᲝᲡᲐᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲔᲚ ᲡᲐᲛᲣᲨᲐᲝᲔᲑᲡ

ტყიბულქვანახშირის ტრესტმა ძირითადი მოსამზადებელი სამუშაოების გეგმა 1938 წელს 79 პროცენტით შეასრულა. 1939 წლის პირველ კვარტალში ამ სამუშაოთა გეგმა 61 პროცენტით შესრულდა. სულ ოთხ თვეში გაფლილი უნდა ყოფილიყო 2741 მეტრი, ფაქტიურად გაფლილია 1453,5 მეტრი, ო	ა გეგმის 53 პროცენტს შეადგენს.

რით აიხსნება მოსამზადებელი სამუშაოების ჩამორჩენა? იმით, რომ ამას მეორეხარისხოვან საქმედ სთვლიან. როგორც წესი, ტყიბულქვანახშირის ტრესტის შახტებში მოსამზადებელ სამუშაოებს საჭირო რაოდენობის მუშა-ხელით არ აკომპლექტებენ. 1938 წელს ეს სამუშაოები საჭირო მუშათა რაოდენობის 38 პროცენტით იყო უზრუნველყოფილი, მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში—32 პროცენტით.

შტრეკების ჩქარი წინსვლის მეთოდს (ტარუტას მეთოდი) არ ატარებენ. იანვარში ტარუტას მეთოდით დაწყებულ იქნა მუშაობა სტალინის სახელობის შახტში; მაგრამ სუსტმა ტექნიკურმა ხელმძღვანელობამ ვერ უზრუნველყო ახალი მეთოდის დანერგვა, და მუშაობა ჩაიშალა.

შტრეკების ჩქარ წინსვლას საფუძველად უნდა დაედოს შემდეგი: 1) სამუშაოთა მთელი კომპლექსის ორგანიზაცია ციკლური და სტახანოვური მეთოდის საფუძველზე;

2) ზუსტად მოფიქრებული და სწორი ორგანიზაცია ყველა დამხმარე სამუშაოებისა ნორმალური საწარმოო წესრიგის უზრუნველსაყოფად (მნგრეველთა მომარაგება სანგრევი უროებით, გზების კარგი მოვლა, სამაგრი მასალის მომზადება და სხვ.);

3) ხელფასის სწორი ორგანიზაცია ინდივიდუალური სანარდო მუშაობის საფუძველზე.

„ტყიბულქვანახშირის“ მაღაროებში არის მექანიზმები მოსამზადებელი სამუშაოებისათვის (სანგრევი და საბურღავი უროები, მექანიკური მტვირთავები, სკრეპერები და სხვ.), მაგრამ ისინი მხოლოდ 40-50 პროცენტითაა გამოყენებული.

ახლა „ტყიბულქვანახშირის“ მაღაროებში არ არის არცერთი შტრეკი, რომელიც მუშაობდეს ტარუტას ან სხვა რაციონალიზატორის მეთოდით. ყველაფერი ეს შედეგია მაღაროების და ტრესტის ტექნიკური ხელმძღვანელობის უყურადღებო დამოკიდებულებისა მოსამზადებელი სამუშაოებისადმი. სტალინის სახელობის მაღარო გარღვევაში მოაქცია სწორედ მოსამზადებელი სამუშაოებისადმი უყურადღებობამ.

„ტყიბულქვანახშირის“ ტრესტმა ძირითად ამოცანად ქვანახშირის გამოღებასთან ერთად უნდა დაისახოს მოსამზადებელი სამუშაოების ჩამორჩენის დაუყოვნებლივ ლიკვიდაცია. ამისათვის საჭიროა მოსამზადებელ სამუშაოთა დაკომპლექტება მუშა-ხელით და წინსვლითი სამუშაოების წარმოება ტექნიკური განყოფილების მიერ შედგენილი გრაფიკების მიხედვით.

ძირითადი მოსამზადებელი სამუშაოებისათვის „ტყიბულქვანახშირის“ მაღაროებში შემოღებულ უნდა იქნას შესრულებული სამუშაოების ყოველთვიური მიღება, სავალდებულო მარკშრეიდერული აზომვა და სისტემატური კონტროლი ყოველ ხუთდღიურში.

ინჟ. პ. ᲙᲐᲪᲘᲢᲐᲫᲔ

ᲧᲘᲑᲣᲚᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲠᲝᲔᲑᲛᲐ ᲣᲙᲔᲗ ᲣᲜᲓᲐ ᲘᲛᲣᲨᲐᲝᲜ

ტყიბულქვანახშირის ტრესტს 1939 წლის პირველი 4 თვის განმავლობაში გეგმით უნდა მოეცა 100.618 ტონა ქვანახშირი, ფაქტიურად მოგცა 92.698 ტონა, გეგმის 92,1 პროცენტი, ლენინის სახელობის მაღაროს გეგმა შეასრულა 104,3 პროცენტით.

სტალინის სახელობის მაღაროს რომელმაც პირველი კვარტალის გეგმა მხოლოდ 71,4 პროცენტით შეასრულა, აპრილში მხოლოდ 73,3 პროცენტს მიაღწია.

ჩამორჩენა გამოწვეულია იმით, რომ მაღაროში მომუშავე მნგრეველებს ხელს არ უწყობენ. მონგრეული ქვანახშირი ხშირად მაღაროშიე რჩება იმის გამო, რომ მნგრეველებს [illegible] არ აძლევენ დამხმარე მუშებს.

სტალინის სახელობის მაღაროში ვაზშირდა მუშათა დენადობა. 1 მარტიდან 8 აპრილამდე სტალინის სახელობის მაღაროში სამუშაოდ მოვიდა 96 მუშა, ხოლო სამუშაოდან წავიდა 143. მაღაროს ადმინისტრაცია, პარტკომი და შახტკომი საკმაოდ არ იბრძვიან მუშა-ხელის შენარჩუნებისათვის.

სხვანაირად მუშაობენ ლენინის სახელობის მაღაროში, სადაც დირექტორად არის გრ. გორგიძე. ლენინის მაღაროს მუშათა კოლექტივი, კარგად იბრძვის ქვანახშირის ამოღების გეგმების შესრულებისათვის. ლენინის სახელობის მაღაროს სოცშეჯიბრებაში ჰყავს გამოწვეული დონბასის, „ვოროშილოვუგოლის“ ტრესტის №9 შახტი; ამ შეჯიბრებაში ტყიბულელმა მაღაროელებმა მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში მნიშვნელოვან გამარჯვებებს მიაღწიეს.

ტყიბულქვანახშირის ტრესტმა თავისი მუშაობის სიმძიმის ცენტრი უნდა გადაიტანოს მაღაროებში, იქ, სადაც სწყდება ქვანახშირის ამოღების ბედიღბალი.

— 310.000 ტონა ქვანახშირი—აი, რა არის ტყიბულელების საბრძოლო ამოცანა 1939 წლის დამლევამდე.

Დ. ᲡᲐᲑᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ა. ᲑᲔᲡᲐᲠᲐᲑᲘ. ტყვარჩელქვანახშირის მნგრეველთა ბრიგადირი.
ფოტო ტოლმაჩოვისა

ტყიბულის მაღაროების სტახანოველი მაღაროელები (მარცხნიდან მარჯვნივ): ვ. ᲪᲘᲠᲔᲙᲘᲫᲔ, ა. ᲯᲐᲠᲡᲐᲫᲔ, და ა. ᲭᲐᲡᲠᲐᲫᲔ.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲨᲐᲮᲢᲔᲑᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲐ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲮᲣᲗᲬᲚᲔᲣᲚᲨᲘ

ქვანახშირის ამოღების ზრდა დამოკიდებულია ახალი შახტების დროულად გაშვებაზე ექსპლოატაციაში. ახალი შახტების მშენებლობის დარგში მე-3 ხუთწლედში გრანდიოზული ამოცანებია დასახული.

„ჩვენ 1942 წლამდე (ჩათვლით) უნდა მოვაწყოთ და ავამუშავოთ სათბობის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის ხაზით 166,5 მილიონი ტონა სიმძლავრის 573 შახტი, ე. ი. ერთიორად და კიდევ უფრო მეტად გავადიდებთ, ვიდრე მეორე ხუთწლედში“ (კაგანოვიჩი).

ტყიბულის ქვანახშირის ტრესტმა მესამე ხუთწლედის პირველ სამ წელში სახელმწიფოს უნდა ჩააბაროს 3 ახალი შახტი 1500 ათასი ტონის საერთო წლიური სიმძლავრით.

ჯერ კიდევ 1936 წელში ტყიბულში დაიწყო ქვანახშირის ორი შახტის მშენებლობა იმ ვარაუდით, რომ მათი მშენებლობა დამთავრებულიყო 1937-38 წლებში. მაგრამ, როგორც სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებში, ისე აქაც ხალხის მტრები ყოველმხრივ აფერხებდნენ ახალი შახტების მშენებლობას. ისინი განზრახ აჭიანურებდნენ ახალი შახტების გაყვანილობის პროექტის შედგენას, რის გამო წელიწადნახევრით დაგვიანდა მშენებლობის დაწყება. შახტები დაპროექტებული იყო ვენტილაციის, კუმშაჰაერის მიწოდების და ვსებითი სისტემის გარეშე.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის XI ყრილობამ ხაზგასმით აღნიშნა ახალი შახტების მშენებლობის საგრძნობი ჩამორჩენა და ჩვენს სამმართველოს დაუსახა კონკრეტული გზები ამ ჩამორჩენის ლიკვიდაციისათვის. ახალი შახტების საექსპლოატაციოდ გადაცემის ვადები დაწესებულ იქნა იმ ანგარიშით, რომ 1939 წლის 15 დეკემბრისათვის დამთავრდეს დასავლეთის შახტის და 1940 წელში — აღმოსავლეთის შახტის მშენებლობა. ამოცანამ, რომელიც ტყიბულის ახალი შახტების მშენებელ კოლექტივს დააკისრეს, დიდი გამძლეობა ჰპოვა მშენებელ მუშებში, სტახანოველთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა შორის. ამას მოწმობს ის, რომ თუ 1938 წლის პირველ ნახევარში მშენებლობის საერთო გეგმების შესრულება როგორც მიწისქვეშ, ისე ზედაპირის სამუშაოებზე 51,6 პროცენტს არ აღემატებოდა, წლის მეორე ნახევარში გეგმების შესრულებამ ცალკე თვეებში 90-105 პროცენტამდე მიაღწია. ეს მაშინ, როდესაც 1938 წლის საალმშენებლო გეგმა 1937 წელთან შედარებით გაზრდილი იყო 238 პროცენტით.

წელს ჩვენ საექსპლოატაციოდ ვღებულობთ ორ შახტს, მათ შორის ერთია დასავლეთის შახტი, რომლის წლიური პროდუქცია 650 ათას ტონა ქვანახშირს უდრის. დასავლეთის შახტი ტექნიკის უკანასკნელი მიღწევაა სამთო ხელოვნების დარგში. არსებული შახტების უმთავრესი სამთო გამონამუშევრები ხით არის გამაგრებული, რაც ექსპლოატაციისათვის ბევრ უხერხულობას ჰქმნის მუდმივი რემონტის საჭიროების გამო. ახალ შახტებში ეს გამონამუშევრები ბეტონით არის მოჭედილი. ქვანახშირის მონგრევის, მისი გვირაბიდან გამოტანის და ვაგონებში დატვირთვის ყველა პროცესი, სავსებით მექანიზებულია; შრომის ნაყოფიერება 250-300 პროცენტამდე იზრდება; მთავარი კი ის არის, რომ მინიმუმამდე მცირდება ქვანახშირის დანაკარგი. თუ ახლა ქვანახშირის ამოღების არსებული ნგრევითი სისტემის (ჭერის ჩამოქცევით) დროს გვირაბში 45-50 პროცენტი ქვანახშირი იკარგება, ახალ შახტებში ეს დანაკარგები დაყვანილი იქნება 10 პროცენტამდე. ქვანახშირის ამოღების შემდეგ თავისუფალი სივრცე კვლავ ფუში ქანით შეივსება, ე. ი. ამოღება ვსებითი სისტემით იწარმოებს. ვსებითი სისტემა მით არის კარგი, რომ ის სპობს გვირაბში ხანძრის ადგილად გაჩენის შესაძლებლობას და მეორე მხრივ, იძლევა ნახშირის ამოღების მაქსიმალურად გადიდებას.

ახალი შახტების მშენებლები უდიდეს ენერგიას იჩენენ იმისათვის, რომ შახტი დროულად ჩააბარონ. ძირითადად დამთავრებულია ამწევი მანქანის დადგმა, მიწისქვეშა კამერის მშენებლობა, რომელიც თავისი მოცულობითა და მშენებლობის სირთულით იშვიათია ქვანახშირის წარმოებაში. მიწის ქვეშ შენდება ელექტრომავლების სადგური, სატუმბო კამერები, სახელოსნოები, მუშების მოსაცდელი კამერები და სხვ. დამთავრებულია 110-მეტრიანი ვერტიკალური შახტი, რომელმაც ამწევი მანქანის საშუალებით ყოველდღიურად 2000 ტონამდე ნახშირი უნდა ამოიღოს ზედაპირზე. ძირითადად დამთავრებულია საავენტილაციო ვერტიკალური შახტი და სხვ.

ქვანახშირის შახტის მშენებლობა გელათში გასული წლის ოქტომბერში დაიწყო და მიმდინარე წლის სექტემბერში უნდა დამთავრდეს. არის ყველა შესაძლებლობა, რომ გელათის შახტის მშენებლებმა შახტი დროულად ჩაგვაბარონ.

1940 წელში უნდა დამთავრდეს ტყიბულის აღმოსავლეთის შახტი, რომელიც თავის მექანიზაციით და მოწყობილობით ისეთივეა, როგორც დასავლეთის შახტი. მისი წლიური პროდუქცია უდრის 750 ათას ტონა ქვანახშირს. შახტის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულება 20.100 ათას მანეთს უდრის.

მშენებლების კოლექტივი, დარაზმული XVIII პარტყრილობის ისტორიულ დადგენილებათა ბოლშევიკურად გატარებისათვის, პირობას სდებს, რომ საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და ჩვენი სახკომის ამხანაგ კაგანოვიჩის ყოველდღიური ყურადღებითა და დახმარებით შესძლებს დაკისრებული ამოცანების ღირსეულად შესრულებას.

ინჟ. ᲚᲐᲠᲘᲡᲐᲮᲘᲜᲘ

ტყიბულის შახტმშენებლობის სამმართველოს უფროსი.

ᲣᲯᲠᲔᲓᲘᲡ ᲗᲔᲝᲠᲘᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲛᲬᲛᲔᲑᲚᲘ 100 ᲬᲚᲘᲡᲗᲐᲕᲘ

სწორედ 100 წლის წინათ გამოვიდა ორი შესანიშნავი შრომა — მათე იაკობ შლეიდენისა (1838) სახელწოდებით: „მცენარეთა განვითარებისათვის“ და თეოდორ შვანის (1839 წ.) „მცენარეთა და ცხოველთა აგებულობისა და ზრდის შესახებ“.

ამ შრომებში შლეიდენმა და შვანმა თავიანთი გამოკვლევების შედეგად და აგრეთვე იმ მასალის მიხედვით, რომელიც იმ დროს დაგროვილი იყო, გამოიტანეს დასკვნა, რომ, ერთის მხრივ, მცენარეთა ორგანიზმები შესდგებიან და ვითარდებიან უჯრედებისაგან, ხოლო, მეორე მხრივ, მცენარეთა და ცხოველთა აგებულება პრინციპულად ერთგვარია.

შლეიდენი და შვანი არ იყენენ უჯრედის თეორიის ერთადერთი შემქმნელები. უჯრედის თეორია თანდათანობით ვითარდებოდა და მწიფდებოდა მთელ რიგ თაობათა მუშაობის შედეგად. მცენარეთა ი ცხოველთა უჯრედოვანი აგებულება, ჯერ კიდევ შლეიდენის და შვანის შრომებამდე, მე-17 საუკუნეში იყო ცნობილი. საჭირო გახდა გასულიყო ორი საუკუნე, ვიდრე მოხერხდებოდა ამ შედარებით დიდი დროის განმავლობაში დაგროვილი ფაქტიური მასალის გაერთიანება და ერთი ზოგადი იდეის მოცემა, — და სწორედ ამაში გამოიხატება შლეიდენისა და შვანის დიდი დამსახურება.

100 წლის წინათ წარმოშობილმა უჯრედის თეორიამ იმდროინდელ ბუნებისმეტყველებაში დიდი ძვრები მოახდინა და ახალი ეპოქის დასაწყისი დასახა. მარქსმა და ენგელსმა, რომლებიც უდიდესი ყურადღებით ადევნებდნენ თვალყურს თავისი დროის ბუნებისმეტყველების განვითარებას, უფრო ღრმად და ყოველმხრივად განსაზღვრეს უჯრედის თეორიის როლი და მნიშვნელობა, ვიდრე ეს თვით ბიოლოგებმა მოახერხეს.

მარქსიზმის კლასიკოსების განსაზღვრის მიხედვით, უჯრედის თეორიის შექმნა, ენერგიის შენახვის კანონისა და ორგანიული ევოლუციის დადგენასთან ერთად, უდიდესი მნიშვნელობის მოვლენას წარმოადგენდა არა მარტო ბიოლოგიისათვის, არამედ ბუნებისმეტყველებისა და ფილოსოფიისთვისაც.

ფრიდრიხ ენგელსი „ლუდვიგ ფეიერბახში“ სწერდა, რომ ბუნებაში მიმდინარე პროცესების ურთიერთობის კოდნამ განსაკუთრებით სამი დიდი აღმოჩენის შემწეობით გადადგა უზარმაზარი ნაბიჯი: პირველი იყო უჯრედის აღმოჩენა, როგორც ერთეულისა, რომლის გამრავლებისა და დიფერენციაციისაგან მცენარისა და ცხოველის სხეული ვითარდება; ამ აღმოჩენამ დაგვარწმუნა, რომ ყველა უმაღლესი ორგანიზმის განვითარება და ზრდა ერთადერთ ზოგად კანონს ექვემდებარება; ამას გარდა უჯრედების ცვალებადობის უნარმა გვიჩვენა გზა, რომლის შემწეობითაც ხდება არა მარტო ორგანიზმების ინდივიდუალური განვითარება, არამედ მათი სახის ცვლილებაც.

მარქსი და ენგელსი უჯრედის თეორიის შესახებ ამბობენ, რომ მანამდე გაუგებარი სასწაული წარმოსდგა პროცესის სახით რომელიც ხდება არსებითად ყველა მრავალუჯრედოვანი ორგანიზმებისათვის ერთიდაიმავე კანონის თანახმად.

ამგვარად, მარქსმა და ენგელსმა არა მარტო მოგვცეს თავისი დროისათვის ამომწურავი შეფასება შლეიდენისა და შვანის აღმოჩენისა, არამედ უფრო მეტი,—გაითვალისწინეს რა უჯრედის თეორიის შემდგომი განვითარების აუცილებლობა, დასახეს ფართო სამუშაო გეგმა მომავალი თაობებისათვის.

უჯრედის თეორიის ჩამოყალიბებამდე ორგანიზმის ცხოველმოქმედების და მისი შემადგენელი ნაწილების შეთანხმებული მუშაობის შესახებ არსებობდნენ მეტისმეტად ბუნდოვანი წარმოდგენები, რის გამო მათ ასახსნელად მიმართავდნენ მოსაზრებას, რომ ორგანიზმებში არსებობს განსაკუთრებული მისტიური ცხოველი ძალა. შლეიდენისა და შვანის უჯრედის თეორიამ ბიოლოგიის ყურადღება უჯრედებს მიაპყრო და ამით მკვლევარებს დაუსახა პერსპექტივა უფრო ღრმად ჩასწვდომოდნენ ორგანოებში და ქსოვილებში მიმდინარე პროცესების შინაარსს. მაშასადამე, უჯრედის თეორიის მნიშვნელობა კიდევ იმაში მდგომარეობდა, რომ იგი იძლეოდა სასიცოცხლო პროცესების მატერიალური თვალსაზრისით გაშუქების საშუალებას.

შვანის დამსახურება გამოიხატებოდა არა მარტო იმაში, რომ მან დაამტკიცა მცენარეთა და ცხოველთა ორგანიზმების აგებულებისა და განვითარების მსგავსება და ამით გასდო ხიდი ორ, მანამდე დამოუკიდებელ სამეფოს შორის — მცენარეთა და ცხოველთა სამეფოს შორის, არამედ იმაშიაც, რომ, გამოიყენა რა თავისი აღმოჩენა, მოგვცა ცხოველთა ქსოვილების პირველი კლასიფიკაციაც.

აღვნიშნავთ რა შლეიდენისა და შვანის დიდ დამსახურებას, საჭიროა ხაზი გავუსვათ, რომ უჯრედის თეორია შეიქმნა იმ ეპოქაში, როცა ბუნებისმეტყველებაში გაბატონებული იყო მექანისტური მსოფლმხედველობა. ამიტომ პროგრესიულ იდეებთან ერთად უჯრედის თეორიამ განიცადა ამ მიმართულების რეაქციული გავლენაც. მიუხედავად იმისა, რომ შვანმა მოახდინა ბრწყინვალე მორფოლოგიური ანალიზი, სახელდობრ მოგვცა იდეა ორგანიზმების უჯრედებისაგან შედგენილობისა და განვითარების შესახებ, მან ვერ შესძლო მოეცა სინთეზი, ე. ი. განესაზღვრა ორგანიზმის მთლიანობა. ეს მოვლენა არ არის შემთხვევითი ხასიათის, ვინაიდან ორგანიული მთლიანობა მექანისტური მსოფლმხედველობისათვის გადაულახავ პრობლემას წარმოადგენს. ორგანიზმის მთლიანობის ასახსნელად შვანი იძულებული იყო უჯრედებისათვის მიეკუთვნებინა მთლიანი ორგანიზმის თვისებები. ამგვარი არადიალექტიკური გაგება უჯრედოვანი თეორიისა შემდეგში უფრო ვრცლად განავითარა ვირხოვმა, რომელმაც ფართოდ გამოიყენა უჯრედის თეორია პათოლოგიური პროცესების ასახსნელად. ვირხოვის განმარტების თანახმად, ორგანიზმი არის „მცხოვრებ უჯრედების კრებული, პატარა სახელმწიფო, კარგად მოწყობილი, მაღალი და დაბალი მოხელეების, მსახურთა და ბატონთა, დიდთა და მცირეთა მთლიანი შემადგენლობით“ (ბერლინში 1859 წ. 12 თებერვალს წარმოთქმული სიტყვიდან). ამ განსაზღვრაში, რომელიც მეტად დამახასიათებელია მექანისტებისათვის, ვირხოვი იძლევა არა მარტო ორგანიზმის სტრუქტურის მექანისტურ გაგებას, არამედ არაპირდაპირი გზით ცდილობს დაადასტუროს სახელმწიფოში გაბატონებული კლასების არსებობის აუცილებლობაც. ასეთი გაშუქების უბადრუკობა ისევ ისე ბიოლოგებზე უფრო ადრე ენგელსმა აღნიშნა და მეტად მწვავედ გააკრიტიკა იგი. მექანიციზმის ჩიხში მომწყვდევის გამო მეცხრამეტე საუკუნის ბოლო წლებში კვლავ აღმოცენდნენ ძველი იდეალისტური შეხედულებები. ამ მხრივ განსაკუთრებული „ღვაწლი“ მიუძღვით გერმანელ ბურჟუაზიულ მეცნიერებს (დრიში, ალტმანი, ჰეიდენჰაინი და სხვ.).

საბჭოთა მეცნიერება, რომელიც ხელმძღვანელობს მარქსისტული იდეოლოგიით — დიალექტიკური მატერიალიზმით, ბურჟუაზიული მეცნიერების საწინააღმდეგოდ კრიზისებს არ განიცდის. მარქსისტული დიალექტიკის თვალსაზრისით ორგანიზმი ერთდაიმავე დროს არის უჯრედებად დანაწილებულიც და მთლიანიც, ვინაიდან იგი შეერთებულია ერთ მთლიანად იმავე უჯრედების საშუალებით და პირველ რიგში — ნერვული და სისხლძარღვთა სისტემების უჯრედების საშუალებით, და განვითარების რაც უფრო მაღალ საფეხურზე დგას ორგანიზმი, მით უფრო მკაფიოდ არის გამოხატული უჯრედების ეს გამაერთიანებელი როლი.

საბჭოთა მეცნიერება, როგორც პირდაპირი მემკვიდრე ყოველივე ჭეშმარიტი და ძვირფასი მონაპოვარისა, რაც კი ოდესმე შეუქმნია კაცობრიობას, აშორებს უჯრედის თეორიას ყოველგვარ იდეალისტურ და მექანისტურ დანამატებს და იყენებს ენგელსის მიერ აღნიშნულ უჯრედის თეორიის გამარევოლუციურებელ მნიშვნელობას მეცნიერებისათვის, იმ მეცნიერებისა, რომელიც ხალხისაგან კი არ იმიჯნება, არამედ მზად არის ემსახუროს ხალხს, მზად არის გადასცეს ხალხს მეცნიერების ყველა მონაპოვარი როგორც ამას გვასწავლის ხალხთა აყვავილი ბელადი დიდი **სტალინი.**

დოც. Ა. ᲚᲔᲭᲐᲕᲐ

„ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲡᲘᲒᲜᲐᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ

„ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘᲐ ᲞᲠᲝᲞᲐ�გᲐᲜᲓᲘᲡ ᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲘ“

(ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ, ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘᲗ ᲡᲐᲙ. ᲙᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲒᲐᲜ)

საკ. კ. პ. (ბ) ქუთაისის ქალაქკომის ბიუროს გაზეთ „კომუნისტის“ 12 მაისის ნომერში მოთავსებულ პრესის მიმოხილვის საფუძველზე 20 მაისს განიხილა რაიონული გაზეთის „ინდუსტრიული ქუთაისის“ მუშაობის საკითხი.

ბიუროს აღნიშნა გაზეთ „ინდუსტრიული ქუთაისის“ მთელი რიგი ნაკლოვანებანი. გაზეთის ფურცლებზე სუსტად არის წარმოდგენილი პარტიული ცხოვრება. ხშირად იწერება მდარე ხარისხის, ტაფარეტული წერილები, გადის ლაპსუსები და უხეში შეცდომებიც კი, ზოგჯერ გაზეთში იბეჭდება შეუმოწმებელი წერილები და, რაც მთავარია, გაზეთი სრულიად არადამაკმაყოფილებლად აშუქებს პარტიული პროპაგანდის საკითხებს.

მიუხედავად პროპაგანდის საკითხებზე წერილების და სტატიების ერთგვარი სიმრავლისა, დაბალია მათი ხარისხი, რის გამო სრულიად სამართლიანად გააკრიტიკა გაზეთმა „კომუნისტმა“ პრესის მიმოხილვაში „ინდუსტრიული ქუთაისის“ მუშაობა და მიუთითა ზოგიერთ დაშვებულ შეცდომაზე. გაზეთმა აღნიშნული მიმოხილვა გადაბეჭდა მეტად დაგვიანებით,—მხოლოდ 20 მაისს.

ბიუროს აღნიშნა ისიც, რომ პარტიის საქალაქო კომიტეტის არაერთი მითითების მიუხედავად, „ინდუსტრიული ქუთაისის“ პასუხისმგებელმა რედაქტორმა ამხ. გ. მსხილაძემ დღემდე ვერ მოახერხა საფუძვლიანად გარდაექმნა რედაქციის მუშაობა, რის გამო გაზეთი ვერ უპასუხებს მის წინაშე დასმულ ამოცანებს.

საკ. კ. პ. (ბ) ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის ბიუროს გაზეთ „ინდუსტრიული ქუთაისის“ პასუხისმგებელ რედაქტორის მოვალეობისაგან გათავისუფლა ამხ. გ. მსხილაძე, რომელმაც თავი ვერ გაართვა მუშაობას. ბიუროს დასახა მთელი რიგი პრაქტიკული ღონისძიებანი მომავალში გაზეთ „ინდუსტრიული ქუთაისის“ მუშაობის საფუძვლიანად გარდაქმნისათვის.

ᲔᲒ. ᲒᲕᲐᲡᲐᲚᲘᲐ

Ბ. ᲛᲔᲠᲙᲕᲘᲚᲐᲫᲔ

ᲒᲐᲤᲐᲚᲘᲓᲚᲝᲗ ᲥᲕᲐᲜᲐᲮᲨᲘᲠᲘᲡ ᲐᲛᲝᲦᲔᲑᲐ ᲢᲧᲕᲐᲠᲩᲔᲚᲘᲡᲐ

ქვანახშირის ამოღება ტყვარჩელში დიდად გაიზარდა უკანასკნელ წლებში. თუ 1935 წელს მაღაროში ამოღებულ იქნა 89.828 ტონა ქვანახშირი, 1938 წელს ამოღების მაჩვენებელმა 167.080 ტონამდე მიაღწია. როგორც ამხ. ლ. კაგანოვიჩი თავის სიტყვაში XVIII პარტყრილობაზე აღნიშნავს, ზრდა უდრის 185,6 პროცენტს, მაგრამ ეს როდია საკმაო.

მიმდინარე წელს ტყვარჩელის მაღაროელებმა საქართველოს და ამიერ-კავკასიის ფაბრიკა-ქარხნებს უნდა მისცენ 250 ათასი ტონა ქვანახშირი; ხოლო დღიური საშუალო ამოღება გაზარდონ 740 ტონამდე. შესამე სტალინური ხუთწლედის ბოლო წლებში კი ტყვარჩელმა ყოველწლიურად უნდა მოგვცეს მილიონი ტონა ქვანახშირი. ქვანახშირის ამოღების ასეთი ზრდისათვის საჭიროა დაჩქარდეს ახალი შახტის მოწყობა. ახალი შახტი მოეწყობა თანამედროვე ტექნიკის მიხედვით და მთლიანად მექანიზებული იქნება.

ქვანახშირის ამოღებაში წინსული ტყვარჩელის მაღაროელებმა დაიწყეს გასული წლის უკანასკნელ თვეებში. წარმატებით დამთავრდა მიმდინარე წლის პირველი კვარტალიც, როცა საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის სახელობის სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმის შედეგად ტყვარჩელელებმა ვადაზე ადრე შეასრულეს კვარტალური გეგმა. პირველ კვარტალში სულ ამოღებულ იქნა 59.740 ტონა ქვანახშირი, გეგმის 108,6 პროცენტი.

განსაკუთრებით უნდა შევჩერდეთ მოსამზადებელ სამუშაოებზე. მოსამზადებელ სამუშაოთა გეგმები ტყვარჩელში სისტემატიურად არ სრულდება. ამ საქმეში გასული წლის მეტად სერიოზული ჩამორჩენა წელსაც გრძელდება. პირველ კვარტალში მოსამზადებელ სამუშაოზე წინსვლა უნდა ყოფილიყო 1458,5 გრძივმეტრი, ფაქტიურად იყო 632.1 გრძივმეტრი. მსგავსი სურათია დღესაც.

მოსამზადებელი სამუშაოები უზრუნველყოფილი არ არის მუშა-ხელით. ადმინისტრაცია, პროფკავშირი და პარტიულ-კომკავშირული ორგანიზაციები სათანადოდ არ იბრძვიან მუშა-ხელის შენარჩუნებისათვის. შრომა ცუდად არის მოწყობილი.

ძალზე ცუდად მუშაობს მეოთხე უბანი (უფროსი — ი. მოსკალიოვი). უბანში უამრავი სამუშაო დრო იკარგება შრომის ცუდი ორგანიზაციის გამო. ჯერ კიდევ არ არის შესრულებული ამხ. კაგანოვიჩის ბრძანება ყველა მოსამზადებელ სამუშაოზე მექანიკური გაგორების დანერგვის შესახებ.

ტყვარჩელი შეკუმშული ჰაერის სიმკვრივე ყოველთვის განიცდის, მაგრამ რატომღაც ტრესტის ხელმძღვანელობამ დღემდე ვერ აღკვეთა ეს ნაკლი. ამჟამად მუშაობს 4 კომპრესორი, რომლებიც იძლევიან 45 კუბმეტრ შეკუმშულ ჰაერს, შახტის მოსამზადებელ სამუშაოებს კი 65 კუბმეტრი სჭირდება. მაშასადამე, საჭიროა კიდევ ერთი ახალი კომპრესორის დადგმა. ტყვარჩელმა ახალი კომპრესორი უკვე მიიღო, მაგრამ ტრესტის ტექნიკური განყოფილება არ ჩქარობს მის დადგმას.

კადრების შერჩევისადმი უყურადღებობა, ახალი კადრებისათვის სუსტი დახმარება, შრომის ცუდი ორგანიზაცია, მექანიზაციის შეუფასებლობა, — აი ყოველივე, რაც იწვევს ჩამორჩენას მოსამზადებელ სამუშაოებში.

ავიღოთ ციკლურობის საკითხი. ტყვარჩელში ციკლურობის გრაფიკი გვიან შემოიღეს. აქ სერიოზულად არ მუშაობენ ციკლურობის ფართოდ დანერგვისათვის. მაღაროს ხელმძღვანელობა ნაკლებად იბრძვის ავარიების და გაცდენების აღმოსაფხვრელად,რაც აფერხებს ციკლურ მუშაობას. დაცული არ არის მექანიზაციის კომპლექსურობა.

სანგრევიდან ნახშირის გამოტანა კვლავ ცხენით სწარმოებს. ვაგონეტებში ნახშირის ჩატვირთვა ჯერ კიდევ მთლიანად არ არის მექანიზებული. ამ სამუშაოს 30 პროცენტი ხელით სრულდება. მაღაროს იანვარში მიიღო 4 ახალი ტიპის მექანიკური მტვირთავი. ტრესტის ტექნიკურმა განყოფილებამ აქამდე გააჭიანურა მათი დადგმა. მექანიზმები ტყვარჩელში ჯერ კიდევ სათანადოდ არ არის ათვისებული.

მუშა-მოსამსახურეთა შორის შრომის დისციპლინა ჯერ კიდევ სათანადოდ ვერ არის განმტკიცებული. გაცდენა-დაგვიანებისათვის მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში სამუშაოდან მოიხსნა 449 კაცი. ეს ციფრი მოწმობს, რომ მუშებს შორის სათანადოდ არ იყო დაყენებული ახსნა-განმარტებითი მუშაობა.

არის აგრეთვე თვალისახვევის ფაქტები. ზოგიერთი ათისთავი ხშირად შეუსრულებელ სამუშაოს უწერს ბრიგადას, როგორც შესრულებულს. მაგალითად, მესამე უბნის ათისთავმა ნ. გვოზდევმა 4 დღეში 148 მანეთით მეტი გამოუწერა მუშა ფილანოვის და ისევის ბრიგადას. იმავე უბნის ათისთავმა ტელენჩუკმა 177 მანეთით მეტი გამოუწერა მნგრეველებს პლოტნიკოვს, იაკოვენკოს და სხვ. მეორე უბნის ათისთავმა პ. ხოლოდმა 202 მანეთით მეტი გამოუწერა სპიჩაკის ბრიგადას და სხვ.

ტყვარჩელში დღითიდღე იზრდება ქვანახშირის ოსტატთა, სტახანოველთა რიცხვი. შარშან მაღაროს 150 სტახანოველი ჰყავდა, დღეს კი 490 ჰყავს. შარშან სექტემბერში მაღაროში ქვანახშირის 78 ოსტატი იყო. მიმდინარე წლის პირველი იანვრისათვის მათი რიცხვი 147-მდე ავიდა, ხოლო ახლა 180-ს უდრის. ქვანახშირის ოსტატთა სიაში არიან ისეთი გამოჩენილი ადამიანები, როგორიცაა ს. მოისეენკო (დაჯილდოებულია შრომის წითელი დროშის ორდენით), ა. გვილავა (დაჯილდოებულია მედალით „შრომითი მამაცობისათვის“), ი. მამონტოვი (დაჯილდობულია მედალით „შრომითი მამაცობისათვის“), პ. შანტალია (დაჯილდოებულია მედალით „შრომითი წარჩინებისათვის“), ე. ვორონინი (დაჯილდოებულია მედალით „შრომითი მამაცობისათვის“), ა. ბესარაბი, ლ. კოკაია, ი. ოზოვი და სხვ.

ქვანახშირის ოსტატები ყოველდღიურად ამაღლებენ

ფაშისტური ტერორი ესპანეთში

პარიზი, 19 მაისი (საკდესი). როგორც ჰავასის სააგენტო მადრიდიდან იუწყება, გუშინ მადრიდში სამხედრო სასამართლოს განაჩენით სიკვდილით დასაჯეს გაერთიანებული სოციალისტური ახალგაზრდობის კავშირის 8 წევრი. ამას გარდა, სიკვდილით დასაჯეს მწერალი ალვარო დე რეტანა და ვეკილთა კოლეგიის ყოფილი თავმჯდომარე მადრიდში ლოპეს ურიბე.

ალიკანტში დაპატიმრებულია მთელი რიგი რესპუბლიკელი მოღვაწეები, მათ შორის: დეპუტატი მოლინა კონეხერო, ვალენსიის ყოფილი სამოქალაქო გუბერნატორი, გზათა მინისტრის ყოფილი ამხანაგი, რესპუბლიკური არმიის თვალსაჩინო მეთაური მირამონ ტორალი, სიუდად რეადის პროვინციის ყოფილი გუბერნატორი დავიდ ანტონი და სხვ.

o

პარიზი, 19 მაისი (საკდესი). საფრანგეთის მუშათა პრესა იუწყება, რომ მადრიდში განუწყვეტლივ იმართება სხდომები 100 სამხედრო ტრიბუნალისა, რომლებსაც ყოველდღე გამოაქვთ 400 კაცისათვის სასიკვდილო ან მძიმე საკატორღო მუშაობის განაჩენი. ამჟამად „სასამართლო ვამოძიების ქვეშ“ იმყოფება რესპუბლიკური არმიის 4 ათასი ოფიცერი და 12 ათასი უმცროსი ოფიცერი. ამ ტრიბუნალების წინაშე 30 ათასზე მეტი მოსამსახურე უნდა წარსდგეს.

28 მარტიდან (მადრიდში გენერალ ფრანკოს ჯარის შესვლის დღე) 2 მაისამდე მადრიდში სრულიად გაუსამართლებლად მოჰკლეს 35 ათასი კაცი.

იაპონიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლის განცხადება

ტოკიო, 19 მაისი (საკდესი). დღეს ტოკიოში საგარეო საქმეთა სამინისტროში გამართულ პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებმა შეიტანეს შეკითხვა — რისთვის არ გაჰყავს იაპონიას დესანტი გულანსუს კუნძულიდან სახელმწიფოების მოთხოვნით? საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა უპასუხა, რომ იაპონიის საზღვაო დესანტის კუნძულიდან გაყვანა სავსებით დამოკიდებულია ადგილობრივ შექმნილ სიტუაციაზე და რომ ამ საკითხს გადასჭრიან იაპონიის ხელისუფალნი გულანსუში სხვა სახელმწიფოების მოთხოვნების გაუთვალისწინებლად.

გერმანელი უაშისტების ჩასვლა დანციგში კვლავ გრძელდება

ვარშავა, 19 მაისი (საკდესი). როგორც გაზეთები იუწყებიან, აღმოსავლეთ პრუსიიდან გერმანელი ფაშისტების ჩასვლა დანციგში კვლავ გრძელდება. გაზეთ „ნაშ ფშეგლონდის“ ცნობით, დანციგში ყოველდღიურად ჩადიან გერმანელი ფაშისტების ჯგუფები 200-300 კაცის რაოდენობით. იქ ჩადის აგრეთვე საეჭვოტვირთიანი სამონლის მატარებლები. ვაგონების დაცლას სასტიკად იცავს დანციგის პოლიციის რაზმი.

ჩეხოსლოვაკიაში უკმაყოფილონი არიან გერმანიის ხელისუფლებით

ვარშავა, 18 მაისი (საკდესი). პოლონეთის სააგენტო იუწყება, რომ პოლონეთის მესაზღვრე მცველი რაზმი ყოველდღე აპატიმრებს ათობით ჩეხს, სლოვაკელსა და გერმანელს, რომლებიც არალეგალურად გადადიან პოლონეთ-ჩეხიის საზღვარზე ფრიდექსკის და ტეშინის მაზრების რაიონში. ყველა ლტოლვილი სჩივის სურსათის ნაკლებობასა და გესტაპოს (გერმანიის საიდუმლო პოლიცია) ტერორზე ჩეხიასა და მორავიაში.

„ექსპრეს პორანის“ გადმოცემით, ამ დღეებში გერმანიის ხელისუფლების წარმომადგენლებმა მორავიის ოსტრავაში პოლონეთის საზღვარზე არალეგალურად გადასვლის ცდილათვის დახვრიტეს გერმანიის რამდენიმე ქვეშევრდომი. გერმანელი ფაშისტებით უკმაყოფილონი არიან „გლინკის გვარდიის“ წევრებიც კი სლოვაკიაში. იგლაუში სპეციალური საკონცენტრაციო ბანაკი შეჰქმნეს „გლინკის გვარდიის“. იმ წევრებისათვის, რომლებიც გერმანელი ოფიცრების ბრძანებებს არ ემორჩილებიან.

უკანასკნელი ცნობები

ჰიტლერმა დაამთავრა სამხედრო სიმაგრეთა საინსპექციო დათვალიერება

ბერლინი, 20 მაისი (საკდესი). 19 მაისს ჰიტლერმა დაამთავრა გერმანიის დასავლეთი საზღვრის სამხედრო სიმაგრეთა საინსპექციო დათვალიერება. საინსპექციო მგზავრობამ 6 დღეს გასტანა. უკანასკნელ დღეებში ჰიტლერმა ქ. კელსა და შვეიცარიის საზღვარს შორის მდებარე რაიონში დაათვალიერა სიმაგრეთა ნაგებობანი. გამგზავრების წინ ჰიტლერმა გამოაქვეყნა ბრძანება, რომელიც შემდეგი სიტყვებით იწყება: „დასავლეთის ფრონტის ჯარისკაცებს“. ამგვარად, პირველად იქნა ხმარებული ტერმინი „დასავლეთის ფრონტი“.

ვერდეს კუნძული ოკეანეში იძირება

ნიუ-იორკი, 20 მაისი (საკდესი). როგორც ასოშიეიტედ პრესის სააგენტო მანილიდან (ფილიპინის მთავარი ქალაქი) იუწყება წყნარ ოკეანეში მდებარე ვერდეს კუნძულმა მოულოდნელად იწყო სწრაფად ჩაძირვა ოკეანეში. მიმდინარეობს კუნძულის 4 ათასიანი მოსახლეობის ევაკუაცია.

ვერდე ფილიპინის არქიპელაგის პატარა კუნძულია, რომელიც მდებარეობს ლიუსონისა და მინდოროს კუნძულებს შუა (მანილიდან დაახლოებით 110 კილომეტრის მანძილზე).

მშრომელთა საპირველმაისო დემონსტრაცია პარიზში. წინ საფრანგეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლაკატი.

საკდესის ფოტოქრონიკა

მდგომარეობა გულანსუში

შანხაი, 19 მაისი (საკდესი). როგორც გამოირკვა, 17 მაისს საერთაშორისო სეტლმენტის ტერიტორიაზე გულანსუში უცხოელთა შვიდი გემიდან დესანტი გადმოსხეს მას შემდეგ, რაც ინგლისის ესკადრის სარდალმა ჩინეთის წყლებში ადმირალმა ნობლმა გააფრთხილა იაპონელები. მან განაცხადა, რომ თუ იაპონელებმა არ გაიყვანეს თავისი რაზმი გულანსუდან, უცხოეთის გემებიდანაც გადმოსხამენ დესანტს. ადმირალმა ნობლმა იაპონელებს განუცხადა, სეტლმენტის მართვა-გამგეობის სისტემაში არავითარი ცვლილება არ იქნება დაშვებული.

ჩინელ პარტიზანთა აქტივობა

ლონდონი, 18 მაისი (საკდესი). ბეიპინის დასავლეთით სავსებით გაანადგურეს იაპონიის ჯარის ნაწილები, რომლებიც ჩინეთის VIII არმიის მიერ დაკავებულ ტერიტორიაზე შეიჭრნენ. უკან დახევის წინ იაპონელებმა ბრძოლის ველზე დასტოვეს დიდძალი მოკლული.

მდგომარეობა შანხაიში

შანხაი, 20 მაისი (საკდესი). გულანსუს კუნძულზე მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებით შანხაიში მეტად დაძაბული მდგომარეობა შეიქმნა. ქალაქის დასაცავად მიღებულია საგანგებო ღონისძიებანი. საერთაშორისო სეტლმენტის ყველა ქუჩაში, რომელიც იაპონელთა მიერ ოკუპირებული რაიონების საზღვარზე მდებარეობს, აგებულია ბარიკადები. 19 მაისს დილით პოლიცია უცხოელთა გარნიზონების ჯარისკაცთა დახმარებით აკავებდა და სჩხრეკდა საეჭვოდ მიჩნეულ გამვლელთ. შეწყვეტილია შვებულების მიცემა ყველა სამხედრო და საპოლიციო თანამდებობის პირთათვის. საერთაშორისო სეტლმენტისა და საფრანგეთის კონცესიის ქუჩებში ჯავშნიანი ავტომობილები დადის. განსაკუთრებით გულმოდგინედ იცავენ საერთაშორისო სეტლმენტის დასავლეთ რაიონს, რომელიც ექსტრამუნიციპალურ (სეტლმენტის ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ) გზებს აკრავს.

მუნიციპალური პოლიციის წარმომადგენლის განცხადებით, ყველა ეს საგანგებო ღონისძიება მიღებულია ქალაქში წესრიგისა და სიმშვიდის უზრუნველსაყოფად.

o

ლონდონი, 20 მაისი (საკდესი). რეიტერის სააგენტოს შანხაელი კორესპონდენტი იუწყება: იაპონიის შანხაის სამხედრო ხელისუფალთა წარმომადგენელმა განმეორებით განაცხადა, რომ მოსალოდნელია იაპონელებმა ჯარი გადმოსხან ჩინეთში, უცხოელთა კუთვნილ ტერიტორიებზეო. მან ერთხელ კიდევ დაადასტურა, შანხაის საერთაშორისო სეტლმენტში „სერიოზული ინციდენტის“ შემთხვევაში იაპონელთა ჯარი ამ ტერიტორიას დაიკავებსო.

მოსკოვი. სსრკ ხალხთა მუზეუმის შენობა ვორობიოვის გზატკეცილზე. ფოტო ვ. ყარაულისა

ონკოლოგიური საავადმყოფო თბილისში

დაავადებათა სტატისტიკა გვიჩვენებს, რომ კიბოთი და სხვა ავთვისებიანი სიმსივნენით დაავადებას მთელ მსოფლიოში თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს. საბჭოთა კავშირში კიბოს წინააღმდეგ ბრძოლა საბჭოთა სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმედ არის აღიარებული. მოწყობილია კიბოს საწინააღმდეგო დაწესებულებანი — ონკოლოგიური პუნქტები და აგრეთვე საბჭოთა კავშირის ცენტრალურ ქალაქებში დაარსებულია სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები ფილიალებთ ადგილებზე.

ჩვენში, საქართველოში, ანტიკანცეროზულ (კიბოს საწინააღმდეგო) საქმეს ჯანდაცვის ორგანოების მხრით წარსულში ჯეროვანი ყურადღება არ ექცეოდა და ამიტომ სპეციალური ონკოლოგიური დაწესებულება კიბოიან ავადმყოფთათვის არ ყოფილა მოწყობილი.

ჯანმრთელობის სახ. კომისარიატში მოკალათებული მავნებლები, ხალხის მტრები წარსულში შეგნებულად აფერხებდნენ ჩვენში ამ ფრიად მნიშვნელოვანი საქმის განვითარებას.

1937 წ. ჯანსახკომის ყოფილ ხელმძღვანელობის მიერ წითელი ჯვრის საავადმყოფოში იჯარით აღებულ 70 საწოლზე გახსნილი იყო ე. წ. „ონკოლოგიური საავადმყოფო“, მაგრამ ფაქტიურად იქ ასეთი საავადმყოფო არ არსებობდა იმ სახით, რა სახითაც საზღვაროდ ეწოდება კიბოს საწინააღმდეგო სპეციალური დაწესებულებანი კიბოიან ავადმყოფთა რაციონალური თერაპიის ჩასატარებლად. სინამდვილეში იქ მოწყობილი იყო პატარა განყოფილება (30 საწოლით ნაცვლად 70-ისა), სადაც ტარდებოდა უმთავრესად გინეკოლოგიური კიბოს — მხოლოდ სხივებით მკურნალობა. ბიუჯეტით გათვალისწინებული თანხა 70 საწოლის შესანახად მთლიანად არ ყოფილა გამოყენებული დანიშნულებისამებრ.

მიმდინარე წლიდან წითელი ჯვრის საავადმყოფო ჯანსახკომის ხელში გადაეცა და 1939 წ. ბიუჯეტით იქ გათვალისწინებულია 90-საწოლიანი ონკოლოგიური საავადმყოფოს გახსნა და მოწყობა. ფაქტიურად იქ ამჟამად არსებობს მხოლოდ გინეკოლოგიური კიბოს განყოფილება 30 საწოლით, ცალკეა ზოგადი ქირურგიული განყოფილება — 50 საწოლით და თერაპიული განყოფილება 15 საწოლით. ორივე ეს განყოფილება წარმოადგენს სამედიცინო ინსტიტუტის კლინიკურ ბაზებს. იმისათვის, რომ მოეწყოს ონკოლოგიური საავადმყოფო 90 საწოლით და დამხმარე ლაბორატორიებით, საჭიროა ქირურგიული და თერაპიული კლინიკების იქიდან გაყვანა და მათთვის მესაფერი ბაზის სხვაგან გამონახვა.

ონკოლოგია, ისე როგორც თანამედროვე მედიცინის სხვა სპეციალური განზრები, მაგალითად, უროლოგია, ორთოპედია-ტრავმატოლოგია, ქირურგიული ტუბერკულოზი, ნეირო-ქირურგია და სხვ. ცალკე ჩამოყალიბებული დარგია და მოითხოვს დამოუკიდებელი ორგანიზაციის და დაწესებულების შექმნას, როგორც სამკურნალო, ისე სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის საწარმოებლად და სპეციალისტთა კადრების მოსამზადებლად.

ჩვენში ახლა იწყება ამგვარი დაწესებულების მოწყობა და მას ამთავითვე უნდა მიეცეს საკუთარი სახე, საჭიროა გამოყენებულ იქნეს ამ დარგში მომუშავე ყველა სპეციალისტი. ონკოლოგიურ საავადმყოფოს თავისი მიზნები და ამოცანები აქვს. ის შეხედულება, თითქოს შეიძლება კიბოიან ავადმყოფებზე ოპერაციის წარმოება ერთ განყოფილებაში, ხოლო სხივებით მკურნალობა მეორეში, სწორი არ არის და ეს ონკოლოგიის საკითხს არ სწყვეტს. დღემდე არცერთი ქირურგიული განყოფილება უარს არ ამბობდა კიბოიან ავადმყოფთა, ისე როგორც უროლოგიურ, ორთოპედიულ და სხვა ავადმყოფთა ოპერაციაზე. შინაგან სნეულებათა საავადმყოფოც ან განყოფილება უარს არ ამბობდა მალარიით და სხვა ტროპიკულ სნეულებით ან კიდევ ფილტვების ტუბერკულოზით შეპყრობილთა მკურნალობაზე, მაგრამ ცხოვრებამ და გამოცდილებამ დაამტკიცა, რომ უფრო მზანშეწონილია სპეციალური საავადმყოფოების და ცალკე ინსტიტუტების შექმნა თვითეული სპეციალობის უფრო გაღრმავების და სპეციალისტთა კადრების მომზადების მიზნით. ასეთი სპეციალური ინსტიტუტები და საავადმყოფოები დიდი რაოდენობით არსებობენ საბჭოთა კავშირში და მათი ნაყოფიერი მუშაობით სამართლიანად ამაყობს დღეს საბჭოთა მედიცინა.

სწორედ ასევე აუცილებელი და მიზანშეწონილია ონკოლოგიური დაწესებულების ცალკე ჩამოყალიბება ჩვენში, ისე როგორც ამას ადგილი აქვს საბჭოთა კავშირის ცენტრალურ ქალაქებში.

თანამედროვე ონკოლოგია კიბოიან ავადმყოფთა რაციონალური მკურნალობის თვალსაზრისით მოითხოვს ყველა თანამედროვე სამკურნალო მეთოდების ერთ სპეციალურ დაწესებულებაში გაერთიანებას, ამ საქმის გამოჩენილი მცოდნის და ავტორიტეტის, დამსახურებული მოღვაწის პროფ. ნ. პეტროვის თქმით, ოპერაციული მკურნალობის ერთ დაწესებულებაში კონცენტრაცია, ხოლო სხივებით მკურნალობისა—მეორეში არ იძლევა ისეთ კარგ შედეგს, როგორიც შეიძლება მივიღოთ მაშინ, როდესაც ორივე აღნიშნული მეთოდი ერთ მთლიან დაწესებულებაში და ერთი ხელმძღვანელობის ქვეშ იქნება გაერთიანებული.

იმისათვის, რომ კიბოს საწინააღმდეგო ბრძოლის ორგანიზაცია ჩვენში ჩაყენებულ იქნას ნორმალურ კალაპოტში, საჭიროა შემდეგი ღონისძიებების განხორციელება:

წითელი ჯვრის ყოფ. საავადმყოფოს შენობაში უნდა მოეწყოს ონკოლოგიური საავადმყოფო, რომელიც როგორც სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი გაერთიანებს კიბოს საწინააღმდეგო მუშაობას საქართველოში და მოამზადებს ონკოლოგთა კადრებს.

ვიდრე ქირურგიული კლინიკისათვის გამონახული იქნება სათანადო ბაზა, ონკოლოგიური საავადმყოფოს სტაციონარი შეიძლება განისაზღვროს დროებით საწოლთა იმ რაოდენობით, რომელსაც დაიტევს აღნიშნული შენობის მეორე სართული სათანადო რეკონსტრუქციისა და შეკეთების შემდეგ.

ონკოლოგიურ სტაციონარში უნდა გაიხსნას 2 განყოფილება: საერთო ონკოლოგიური (მამაკაცთა და ქალთა) და გინეკოლოგიური (ქალთა სასქესო ორგანოების კიბოთი დაავადებულთათვის).

ონკოლოგიურ საავადმყოფოსთან უნდა მოეწყოს დამხმარე ლაბორატორიები: პირველ რიგში—კლინიკურ-დიაგნოსტიკური და ჰისტოპათოლოგიური, მეორე რიგში: ბიოქიმიური და ექსპერიმენტული.

საავადმყოფოსთან — რენტგენოლოგიური განყოფილება: რენტგენოდიაგნოსტიკა და რენტგენოთერაპია.

იქვე საჭიროა დაარსდეს ცენტრალური ონკოლოგიური დისპანსერი კიბოს სოციალური პათოლოგიის განყოფილებით, საერთო ონკოლოგიური და გინეკოლოგიური კაბინეტებით და სანიტარული გამტარით.

ონკოლოგიური საავადმყოფოს საჭიროებისათვის ახლავე შეძენილ უნდა იქნას რადიუმის საჭირო რაოდენობა და საავადმყოფოს გადაეცეს თბილისში არსებული რადიუმის მთელი მარაგი.

შეძენილ იქნას ელექტრო-დიათერმიული აპარატი და სპეციალური იარაღები ქირურგიული მანიპულაციებისათვის.

ექიმთა კვალიფიკაციის ამაღლების ინსტიტუტთან უნდა მოეწყოს ონკოლოგიის კათედრა, ხოლო სამედიცინო ინსტიტუტთან—ონკოლოგიის დოცენტურა.

დოც. კ. ვეფხვაძე

მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი.

საქართველოს დარბაზები სსრ კავშირის ხალხთა მუზეუმში

მოსკოვი (ჩვენი საკ კორ.). სსრ კავშირის ხალხთა მუზეუმში გახსნილია საქართველოს წარსულისადმი მიძღვნილი ორი დარბაზი. ერთ მათგანში წარმოდგენილია ფეოდალური საქართველო. აქ გამოფენილია ხელით ნაკეთები გლეხური ჭურჭელი გოგრისა და თიხისაგან და მის გვერდით ფეოდალური ყოფაცხოვრების საგნები: სპილენძის ნაჭედი ჭურჭელი და აღმოსავლეთ საქართველოს თიხის ჭურჭელი. მხატვრულ პლაკატზე გამოსახულია სქემა ფეოდალური საზოგადოებისა, რომლის სათავეშიც დგას მეფე, უზენაესი მმართველი, ხოლო ქვევით — მონები. ცვილისაგან გაკეთებული ფიგურა ადამიანის სიმაღლისა გამოსახავს გურული ფეოდალს. მას წამოსხმული აქვს თეთრი ნაბადი და თავით ფეხამდე შეიარაღებულია.

მეორე დარბაზში გამოფენილია ექსპონატები, მხატვრული დიორამები და მაკეტები, რომლებიც ეხება XVIII და XIX საუკუნის საქართველოს. მხატვარ ქუთათელაძის ფერადოვანი დიორამა გამოსახავს თურქთა ჯარის თავდასხმას დასავლეთ საქართველოს ერთერთ სოფელზე ფოთის რაიონში XVIII საუკუნის დამლევს. ნატურალური ზომით წარმოდგენილია საშუალო სვანი გლეხის საცხოვრებელი სახლი. ცვილისაგან გაკეთებული ფიგურები გამოსახავენ მაშინდელ დროში სრულიად ჩვეულებრივ სცენას: სვანი თავადი მეფის ბოქაულთან ერთად მისულა გლეხთან ღალის გადასახდევინებლად. ტახტზე ქონძებში გახვეული წევს გლეხის ავადმყოფი ცოლი. მას გვერდით უზის ექიმბაში.

სსრ კავშირის ხალხთა მუზეუმში გახსნილია აგრეთვე დარბაზი, სადაც წარმოდგენილია ექსპონატები, რომლებიც ეხება ამხანაგ სტალინის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას ამიერკავკასიასა და საქართველოში.

აქვეა მაკეტი ისტორიული სარჩლისა გორში, თბილისის იმ ადგილების ფოტოსურათები, რომლებიც დაკავშირებულია ამხანაგ სტალინის რევოლუციურ მუშაობასთან თბილისში და მხატვარ ქუთათელაძის დიდი სურათი: „ამხანაგი სტალინი მოუწოდებს აჭარის გლეხებს რევოლუციური ბრძოლისაკენ—1902 წ.“.

ახალი კინოფილმები

მაისის და ივნისის განმავლობაში თბილისის ეკრანებზე ნაჩვენები იქნება ახალი კინოფილმები, რომელთა შორის აღსანიშნავია ცნობილი ფრანგი რეჟისორის ჟან რენუარის ფილმი „მარსელიოზა“. ფილმი ასახავს საფრანგეთის 1789 წლის რევოლუციის ეპიზოდებს. აღსანიშნავია ის, რომ ამ შესანიშნავი ფილმის დადგმა საფრანგეთის მშრომელთა შორის შეგროვილი ფულით განხორციელდა.

ნაჩვენები იქნება აგრეთვე ახალი ნახვთა ხმოვანი ფერადი კომედიები „ტრაქტორისტები“ და „სოროჩინსკაია იარმარკა“ (გოგოლის მიხედვით), „კაცი ფუტლიარში“ (ა. ჩეხოვის მოთხრობის მიხედვით), „ნორჩი კაპიტანები“, კინონარკვევი საბჭოთა უკრაინაზე—„აყვავებული, ორდენოსანი“, „ესკადრილია № 5“, რომელიც ასახავს საბჭოთა გმირი მფრინავების ცხოვრებას, მხატვრული ფილმი ვ. კატაევის ცნობილი ნაწარმოების მიხედვით „მოდიოდა ჯარისკაცი ფრონტიდან“, ფილმი „მე მშრომელი ხალხის შვილი ვარ“, დოკუმენტალური ფილმი „საბჭოთა მოლდავია“ და სხვ.

ლექციები

21 მაისს ლ. კეცხოველის სახელობის პარტპროპაგანდის სახლი **ძლევანოვის სახელობის კლუბში** აწყობს ამხ. გეგეშის ლექციას თემაზე: საერთაშორისო მდგომარეობის შესახებ. რუსულ ენაზე. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

ორჯონიკიძის სახელობის რაიკომის პარტკაბინეტში—ამხ. იმედაძის ლექციას თემაზე: ძველი და ახალი ინტელიგენცია. რუსულ ენაზე. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

თბილისის საბჭოს წითელ დარბაზში — ამხ. ქუთელიას ლექციას თემაზე: მარქსისტული/ დიალექტიკური მეთოდის ძირითადი ნიშნები. რუსულ ენაზე. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

საქართველოს რუკა

ამ დღეებში საქართველოს კარტოგრაფიული ფაბრიკა გამოსცემს საქართველოს ფიზიკურ რუკას 15.000 ეგზემპლარის რაოდენობით. რუკა გამოიცემა ქართულ და რუსულ ენებზე.

ამ მოკლე ხანში გამოიცემა საქართველოს ადმინისტრატიული რუკაც 10.000 ცალის ტირაჟით.

მტკვრის წყალი ფუნიკულორზე

თავიდანვე გადაწყვეტილი იყო სარწყავად მტკვრის წყლის მიწოდება ფუნიკულორის პლატოზე. საამისოდ მეტეხის ხიდის მახლობლად უნდა აეგოთ წყალსაქაჩი სადგური, აქედან მილსადენით წყალი მიეწოდებინათ ბოტანიკურ ბაღში გაშენებული რეზერვუარისათვის, ხოლო შემდეგ აეგოთ ახალი რეზერვუარი კოჯრის გზატკეცილის დასაწყისში და აქედან ახალი წყალსაქაჩი სადგურის საშუალებით წყალი გადაექაჩათ ფუნიკულორზე.

მთელი ეს სამუშაოები ამჟამად ძირითადად უკვე დამთავრებულია. კოჯრის გზის დასაწყისში აშენებულ წყალსაქაჩ სადგურზე მთავრდება მოტორებისა და ტუმბოების მონტაჟი და ელექტროსამუშაოები.

მომავალ ზაფხულში დაიწყება მტკვრის წყლის გადაქაჩვა ფუნიკულორის პლატოზე.

შემთხვევები

გაუფრთხილებელი სვლის მსხვერპლი. მარის ქუჩაზე, № 42 სახლის მახლობლად, 10 წლის ბავშვს კ. მირაბიანს (მცხოვრ. რაზმაძის ქ. № 1) დაეჯახა მოტოციკლეტი, რომელსაც მართავდა გ. ი. ხიდიშელი (მცხოვრ. მალაკანის ქ. № 15). მძიმედ დაშავებული ბავშვი წაიყვანეს ბავშვების საავადმყოფოში, სადაც მალე გარდაიცვალა. მოტოციკლეტის მძღოლი ხიდიშელი დაპატიმრებულია. სწარმოებს კვლევა-ძიება.

დაჭრა. ჩხუბის დროს გ. ნ. ტოპრიშვილმა (მცხოვრ. იმერეთის ქ. № 93), დანით დასჭრა მოქალაქე ს. ი. შოტნიაშვილი (მცხოვრ. პროლეტარულ ქ. № 11). დაშავებულს აღმოუჩინეს საექიმო დახმარება. ტოპრიშვილი დაპატიმრებულია და მიცემულია პასუხისგებაში.

22 მაისს, საღამოს 7 საათზე, ლენინის სახელობის პარტრაიკომის სხდომათა დარბაზში (საბჭოს ქუჩა № 122) მოწვეულია

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ლენინის სახელობის რაიკომის მორიგი პლენუმი.

დღის წესრიგი:

1. რაიონში თავდაცვითი მუშაობის მდგომარეობის შესახებ (მომხსენებელი რაიკომის მდივანი ამხ. გაბუნია).

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ლენინის სახ. რაიკომი.

პასუხისმგებელი რედაქტორი ვ. ხატიაშვილი

რუსთაველის სახელობის ლენინის ორდენოსანი სახელმწიფო თეატრი
1938-39 წ. სეზონი

21/V	წარმოდგენა 192 ანზორ
22/V	წარმოდგენა 193 უღანაშაულოდ დამნაშავენი
23/V	წარმოდგენა 194 მთაგრეხილზე

სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე
დასაწყისი საღამოს 8 ს. 30 წ.

ვარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო თეატრი

21/V	დები ქერარ
22/V	მათი ამბავი
23/V	კოლმეურნის ქორწინება

დასაწყისი საღამოს 8 ს. და 30 წ.
სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე.
მოზარდები 16 წლამდე არ დაიშვებიან.

ა. წ. 19 მაისიდან ხდება არტელ „ინვალიდთა მშენებელის“

ლიკვიდაცია

თანახმად არტელის საერთო კრების დადგენილებისა (ოქმი № 2). ყოველგვარი პრეტენზიები მიიღება ა. წ. 6 ივნისამდე. ლიკვიდკომი იმყოფება რიყის ქ. № 16.

1815 ლიკვიდკომი.

თბილისის ზ. პ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის ლენინის ორდენოსანი სახ. თ ე ა ტ რ ი 1938-39 წ. სეზონი

21/V	22/V	23/V
მუდმ. ადგ. ტალ. № 172	მუდმ. ადგ. ტალ. № 173	მუდმ. ადგ. ტალ. № 174
აბ. სერ. № 4	აბ. სერ. № 1	აბ. სერ. № 5
ბალჩისარაის შადრევანი	ლაჯვარდა	მეფის საცოლე

სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე.
დასაწყისი საღამოს 8 ს. და 30 წ.

საქალაქო მინწსახკომის თბილისის ვეჯერინარული ტექნიკუმი

მომავალი 1939 - 40 სასწავლო წლისათვის აცხადებს მოწაფეთა მიღებას ქართულ და რუსულ სექტორზე.

ტექნიკუმი ამზადებს საშუალო კვალიფიკაციის სავეტერინარო მუშაკებს—ვეტექიმის თანაშემწის წოდების მინიჭებით. სწავლის ხანგრძლივობა 4 წელი. ტექნიკუმში მიიღებიან ყველა მოქალაქენი ორივე სქესისა წლოვანებით 15-დან 30 წლამდე, რომლებსაც ექნებათ მომზადება არა ნაკლებ არასრული საშუალო სკოლისა და რომლებიც ჩაბარებენ სათანადო გამოცდებს არასრული საშუალო სკოლის პროგრამის ფარგლებში.

განცხადებები მიიღება ივნისის 1-დან აგვისტოს 18-მდე ტექნიკუმის დირექტორის სახელზე. განცხადებაში უნდა აღინიშნოს, რომელ სექტორზე (ქართულზე თუ რუსულზე) სურს შესვლა.

განცხადებასთან დართულ უნდა იქნას შემდეგი საბუთები: 1. მოწმობა (უფროველად დედანი) არასრული საშუალო სკოლის დამთავრების შესახებ, 2. ცნობა ხანელმწიფო სამკურნალო დაწესებულებიდან იმის შესახებ, რომ შემომსვლელი არ არის დაავადებული ისეთი ავადმყოფობით, რომელიც ხელს შეუშლის ტექნიკუმში სპეციალობის შესწავლაში, 3. მეტრიკული ამონაწერი დაბადების შესახებ და 4. ორი ფოტოგრაფიული სურათი (უქუდოდ) შემომსვლელის საკუთარი ხელის მოწერით, შეძლებული სახელმწიფო დაწესებულების მიერ.

პირადად გამოცხადებისას წარმოდგენილ უნდა იქნას პასპორტი. მისაღები გამოცდები იწარმოებს 19-დან 28 აგვისტომდე შემდეგ საგნებში: 1. ქართულ ენაში და ლიტერატურაში (წერითი და ზეპირი), 2. რუსულ ენაში (წერითი და ზეპირი), 3. მათემატიკაში (არითმეტიკა, ალგებრა, გეომეტრია—წერითი და ზეპირი), 4. ფიზიკაში, 5. ფიზიკურ გეოგრაფიაში და 6. სსრკ კონსტიტუციაში

1939 წელში არასრული საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულნი, რომელთაც ზემოაღნიშნულ საგნებში აქვთ შეფასება „ფრიადი“, ტექნიკუმში მიღებული იქნებიან უგამოცდოდ.

ტექნიკუმში ჩარიცხულებმა სასწავლებლად გამოცხადებისას თან უნდა მოიტანონ ლოგინი და აგრეთვე თითო წყვილი ლოგინის თეთრეული (ბალიშის პირი და ზეწარი).

ტექნიკუმში ჩარიცხულთა 85 % უხრუნველყოფილი იქნება სახელმწიფო სტიპენდიით და აგრეთვე საერთო საცხოვრებლით საერთო საფუძველზე.

ვეტტექნიკუმის მისამართი: თბილისი, ზემო ვაკე.

619 **თბილისის ვეტტექნიკუმის დირექტორი: ა. სვანიძე.**

მიღების პირობები

ქუთაისის ს. წულუკიძის სახელობის სახ. პედინსტიტუტის დაუსწრ. განყოფილებაზე 1939 წლისათვის

1. მიღება იწარმოებს შემდეგ ფაკულტეტებზე:
ა) ენისა და ლიტერატურისა (ქართული და რუსული სექციები).
ბ) ისტორიისა.
გ) გეოგრაფიისა.
დ) ბუნებისმეტყველებისა.
ე) ფიზიკა-მათემატიკისა.
ვ) სკოლამდელი.

2. მიიღებიან სსრკ ყველა მოქალაქენი, რომელთაც დამთავრებული აქვთ საშუალო სკოლა ან მასთან გათანაბრებული სხვა რომელიმე ტიპის სასწავლებელი და ეწევიან პედაგოგიურ მოღვაწეობას.

შენიშვნა: მისაღები გამოცდების ჩაბარების გარეშე ჩაირიცხებიან: ა) საშ. სკოლის ფრიადოსნები, ბ) ის პირები, რომელთაც საატესტაციო კომისიის მიერ დაუალებული აქვთ უმაღლესი პედაგოგიური განათლების მიღება, გ) რომლებმაც 1938/39 სასწ. წელს დაამთავრეს არასრული საშ. სკოლის მასწავლებელთა მოსამზადებელი შვიდ ან ათთვიანი კურსები (ქვემოთ ჩამოთვლილ სავალდებულო საბუთებს გარდა ადგენენ: „ა“ პუნქტში აღნიშნული მასწავლებლები—საატესტაციო კომისიის სხდომის ოქმის დადასტურებულ ამონაწერს, ხოლო „ბ“ პუნქტში აღნიშნულნი—კურსების დამთავრების ოფიციალურ საბუთს).

უგამოცდოდ ჩარიცხულთა მომზადების შემოწმება მოხდება შესავალ სესიებზე შემდეგ საგნებში: ქართულ და რუსულ ენებში (წერა, გრამატიკა) და ერთ თუ ორ საგანში მისი ფაკულტეტის პროფილის მიხედვით.

3. ყველა დანარჩენი მასწავლებლები, პიონერხელმძღვანელები, კომორგები, საბავშვო ბაღებისა და სახლების ხელმძღვანელები და განათლ. განყოფილების ხელმძღვანელი მუშაკები აბარებენ მისაღებ საკონკურსო გამოცდებს უმაღ. სკოლის საქ. კომიტეტის მიერ დამტკიცებული პროგრამების საფუძველზე შემდეგ საგნებში:
1. ქართულ ენაში (წერა, გრამატიკა),
2. რუსულ ენაში (წერა, გრამატიკა),
3. სსრკ ისტორიასა და სსრკ კონსტიტუციაში.

გარდა ამისა აბარებენ ფაკულტეტის პროფილის საგნებს:
1. ენისა და ლიტ. ფაკულტეტზე შემსვლელნი აბარებენ ლიტერატურას.
2. ისტორიის ფაკ. შემსვლელნი—მსოფ. ისტორიას.
3. გეოგრაფიის ფაკ. შემსვლელნი—გეოგრაფიას.
4. ბუნებისმეტყველების ფაკ. შემსვლელნი—ბოტანიკასა და ზოოლოგიას.
5. ფიზიკა-მათემატიკის ფაკ. შემსვლელნი ფიზიკასა და მათემატიკას (ალგებრა, გეომეტრია, ტრიგონომეტრია—წერა, ზეპირი).
6. სკოლამდელ ფაკ. შემსვლელნი—ქართულ ლიტერატურას.

განცხადებების მიღება სწარმოებს ქალ. ქუთაისში, დაუსწრ. განყოფილების კანცელარიაში ა. წ. 3 აპრილიდან და გ